

τμήμα
Οικονομικών Επιστημών
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΛΗΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2024/2025

Ρέθυμνο, 04 Φεβρουαρίου 2025

Σκοπός Μαθήματος

Το σεμινάριο έχει ως σκοπό να της εξοικείωση των φοιτητών με την ανάλυση δεδομένων στην πράξη με στόχο την πρόβλεψη και λήψη απόφασης για βασικά οικονομικά μέτρα. Αρχικά, γίνεται μια εισαγωγή στη χρήση δεδομένων, την παρουσίαση βασικών στατιστικών μέτρων καθώς και την περιγραφική τους ανάλυση χρησιμοποιώντας στατιστικά μέτρα ελέγχου και εκτίμησης. Στη συνέχεια, γίνεται μια συνοπτική περιγραφή ανάλυσης δεδομένων πολλών μεταβλητών χρησιμοποιώντας την μέθοδο της παλινδρόμησης. Το κύριο μέρος των παραδόσεων καλύπτει η ανάλυση χρονολογικών σειρών στην πράξη. Αυτή χωρίζεται σε δύο βασικές ενότητες: πρώτον, αυτή που αναφέρεται στη χρήση της μεθοδολογίας Box-Jenkins και δεύτερον αυτή που αναφέρεται στη χρήση της μεθόδου της εξομάλυνσης. Το περιεχόμενο και ο τρόπος αξιολόγησης των προβλέψεων βάσει των ανωτέρω μεθοδολογιών εξετάζεται στο τέλος των παραδόσεων. Το σεμινάριο διεκπεραιώνεται σε **δεκατρείς (13)** εβδομάδες συναντήσεων που θα πραγματοποιηθούν στο ΔΙΕΠ και στο Εργαστήριο Η/Υ της Σχολής, ανάλογα τη διαθεσιμότητα τους. Οι συμμετέχοντες θα ενημερώνονται εγκαίρως για την αίθουσα που θα πραγματοποιούνται οι εβδομαδιαίες συναντήσεις. Η παρακολούθηση των συναντήσεων είναι **υποχρεωτική** για τους φοιτητές του σεμιναρίου.

Διδάσκοντες

Τσιώτας Γεώργιος

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/enrol/index.php?id=42

Απαιτούμενες γνώσεις

Για την παρακολούθηση του σεμιναρίου είναι απαραίτητη η εξοικείωση με την στατιστική και ειδικότερα με την θέματα εκτιμητικής (σημειακής εκτίμησης, διαστήματα εμπιστοσύνης) με τους στατιστικούς ελέγχους υποθέσεων καθώς και την ανάλυση παλινδρόμησης. Επίσης, απαιτείται εξοικείωση με λογισμικά πακέτα στατιστικής ανάλυσης. Λόγω της φύσης του σεμιναρίου που αφορά την εφαρμοσμένη στατιστική και οικονομετρία, οι φοιτητές που θα επιλεγούν από τον διδάσκοντα θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τα μαθήματα Στατιστική Ι (ΟΙΚ1003), Στατιστική ΙΙ (ΟΙΚ1006) και Οικονομετρία Ι (ΟΙΚ2003).

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εκτελεί τα εξής:

- Να έχει την ικανότητα να σχεδιάζει υποδείγματα για ανάλυση και πρόβλεψης χρονολογικών σειρών τυχαίων φαινομένων.
- Να μπορεί να αναγνωρίζει και να ελέγχει ιδιότητες και χαρακτηριστικά χρονολογικών σειρών με στόχο τη σωστότερη χρήση στατιστικών υποδειγμάτων.
- Να μπορεί να κατασκευάζει υποδείγματα βάσει των στατιστικών χαρακτηριστικών των χρονολογικών σειρών.
- Να είναι σε θέση να εκπονεί εργασία με τα αποτελέσματα της ανάλυσης και πρόβλεψης χρονολογικών σειρών.
- Να είναι σε θέση να υιοθετήσει (λάβει) μια απόφαση που σχετίζεται με την πρόβλεψη μιας χρονολογικής σειράς.

Οι γενικές ικανότητες που θα αποκτήσει ο/η φοιτητής/τρια με την ολοκλήρωση του

σεμιναρίου είναι:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη εργασία.

Τρόπος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνεται **συνδυαστικά**. Αξιολογείται η προφορική παρουσίαση μέρους της εργασίας καθώς και η ίδια η εργασία.

Οδηγίες για την Εργασία:

- Οδηγίες για την δομή της εργασίας θα παρέχονται από τον διδάσκοντα.

Ενδεικτικές Εργασίες Παλιότερων Ετών:

- Πρόβλεψη πωλήσεων Ι.Χ. αυτοκινήτων στον νομό Ρεθύμνης.
- Πρόβλεψη αφίξεων επιβατών στον αεροδρόμιο "Νίκος Καζαντζάκης" του Ηρακλείου.
- Πρόβλεψη αφίξεων επιβατών στον αεροδρόμιο "Ιωάννης Δασκαλογιάννης" των Χανίων.

Βασικό εγχειρίδιο

Τσιώτας, Γ. (2016). **Σημειώσεις στα Ειδικά Θέματα Οικονομετρίας**, Ρέθυμνο.

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Δημέλη, Σ. (2013). **Σύγχρονες Μέθοδοι Ανάλυσης Χρονολογικών Σειρών**, Εκδόσεις Ο.Π.Α., Αθήνα.

Πετρόπουλος, Φ. και Ασημακόπουλος, Β. (2011). **Επιχειρησιακές Προβλέψεις**, Εκδόσεις Συμμετρία, Αθήνα.

Jarrett, J. (1993). **Μέθοδοι Πρόβλεψης**, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
52	0	90	142

Διαλέξεις

1η Εβδομάδα Συναντήσεων: Εισαγωγή στην Χρήση Δεδομένων

- Περιγραφή και στόχοι του σεμιναρίου.
- Περιγραφική Στατιστική ανάλυση δεδομένων.
- Εκτιμητική και έλεγχοι Στατιστικών υποθέσεων.
- Εκτιμητική και έλεγχοι Στατιστικών υποθέσεων μέσω H/Y.

2η Εβδομάδα Συναντήσεων: Ανάλυση Παλινδρόμησης

- Περιγραφή Ανάλυση Παλινδρόμησης.
- Εκτίμηση στην Ανάλυση Παλινδρόμησης.
- Στατιστικοί Έλεγχοι (Κανονικότητα, Ομοσκεδαστικότητα, Αυτοσυσχέτιση).
- Εκτιμητική και έλεγχοι Στατιστικών υποθέσεων στην Ανάλυση Παλινδρόμησης μέσω H/Y.

3η Εβδομάδα Συναντήσεων: Μέθοδοι Ανάλυσης Χρονολογικών Σειρών I

- Έννοια των Χρονολογικών Σειρών.
- Περιγραφικά Στατιστικά μέτρα ανάλυσης Χρονολογικών Σειρών.
- Έννοια της στασιμότητας.
- Τρόποι ελέγχου στασιμότητας.
- Μελέτη περιγραφικών Στατιστικών μέτρων και έλεγχοι στασιμότητας μέσω H/Y.

4η Εβδομάδα Συναντήσεων: Μέθοδοι Ανάλυσης Χρονολογικών Σειρών II

- Υποδείγματα ARMA.
- Ολοκλήρωση.
- Υποδείγματα ARIMA.
- Εποχικά υποδείγματα ARIMA.
- Μεθοδολογία Box-Jenkins.
- Εκτίμηση και διαγνωστικός έλεγχος υποδειγμάτων Χρονολογικών Σειρών μέσω H/Y.

5η Εβδομάδα Συναντήσεων: Μέθοδοι Ανάλυσης Χρονολογικών Σειρών III

- Απλοί Κινητοί μέσοι.
- Μέθοδοι εκθετικής εξομάλυνσης.
- Εφαρμογή μεθόδων εκθετικής εξομάλυνσης μέσω H/Y.

6η Εβδομάδα Συναντήσεων: Προβλέψεις

- Μέθοδοι προβλέψεων μέσω της μεθοδολογίας Box-Jenkins.
- Μέθοδοι προβλέψεων μέσω εκθετικής εξομάλυνσης.
- Μέτρα αξιολόγησης προβλέψεων.

7η Εβδομάδα Συναντήσεων: Περιγραφή Δομής Εργασιών

8η Εβδομάδα Συναντήσεων: Συνάντηση Προόδου Εργασιών I

9η Εβδομάδα Συναντήσεων: Συνάντηση Προόδου Εργασιών II

10η Εβδομάδα Συναντήσεων: Συνάντηση Προόδου Εργασιών III

11η Εβδομάδα Συναντήσεων: Συνάντηση Προόδου Εργασιών IV

12η Εβδομάδα Συναντήσεων: Παρουσίαση Εργασιών I

13η Εβδομάδα Συναντήσεων: Παρουσίαση Εργασιών II

Σκοπός Μαθήματος

Ο βασικός σκοπός του σεμιναριακού αυτού μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές την ευκαιρία να εμβαθύνουν σε θέματα της Βιομηχανικής Οργάνωσης και ειδικότερα στην Πολιτική Ανταγωνισμού.

Το σεμινάριο διεκπεραιώνεται σε **δεκατρείς (13)** εβδομάδες συναντήσεων. Η παρακολούθηση των συναντήσεων είναι **υποχρεωτική**. Οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να παρουσιάσει μια μελέτη περίπτωσης (case study) από την Ελληνική ή τη διεθνή πραγματικότητα, καθώς και την αντίστοιχη θεωρία του πεδίου της Πολιτικής Ανταγωνισμού στο οποίο η μελέτη περίπτωσης εμπίπτει.

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

https://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/enrol/index.php?id=379

Απαιτούμενες γνώσεις

Για την παρακολούθηση του σεμιναρίου είναι απαραίτητη η άριστη γνώση των αρχών της Μικροοικονομικής Ανάλυσης, της Θεωρίας Παιγνίων και της Βιομηχανικής Οργάνωσης και Πολιτικής. Οι φοιτητές που θα επιλεγούν από τον διδάσκοντα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τα μαθήματα Μικροοικονομία Ι (ΟΙΚ1005) και ΙΙ (ΟΙΚ2002), Θεωρία Παιγνίων (ΟΙΚ3102) και Βιομηχανική Οργάνωση Ι (ΟΙΚ3201).

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εκτελεί τα εξής:

- Να αντιλαμβάνεται σε βάθος την αναγκαιότητα και την χρησιμότητα της Πολιτικής Ανταγωνισμού σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο για την βελτίωση της λειτουργίας των αγορών και την αύξηση της κοινωνικής ευημερίας.
 - Να συλλέγει στοιχεία από βιβλιογραφικές πηγές και το διαδίκτυο για μια σχετική με τα παραπάνω μελέτη περίπτωσης.
 - Να μελετά και να αναλύει τη συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης.
 - Να παρουσιάζει με κριτικό τρόπο στο κοινό τα συμπεράσματα της μελέτης αυτής περίπτωσης.
 - Να εκπονεί εργασία όπου παρουσιάζονται αναλυτικά και με κριτικό τρόπο η μελέτη περίπτωσης και τα εξαχθέντα συμπεράσματα από αυτήν.
 - Να κατανοεί και να ασκεί γραπτή και προφορική κριτική σε παρουσιάσεις συναδέλφων του.
- Οι γενικές ικανότητες που θα αποκτήσει ο/η φοιτητής/τρια με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου είναι:
- Αυτόνομη κριτική σκέψη.
 - Συλλογή στοιχείων περίπτωση μελέτης.
 - Κριτική παρουσίαση περίπτωση μελέτης.
 - Συγγραφή ομαδικής εργασίας.
 - Σχολιασμός παρουσιάσεων άλλων ομιλητών.

Τρόπος αξιολόγησης • Οι παρουσιάσεις power point των εργασιών γίνονται τις τελευταίες δύο ή τρεις εβδομάδες,

με κάθε ομάδα να διαθέτει 30 λεπτά για την παρουσίαση συν δέκα λεπτά επιπλέον για τις ερωτήσεις/παρεμβάσεις από το ακροατήριο.

- Οι power point παρουσιάσεις αναρτώνται στον κατάλληλα διαμορφωμένο διαδικτυακό χώρο του μαθήματος στο moodle τουλάχιστον δέκα ημέρες πριν την παρουσίαση in vivo.
- Κάθε ομάδα πρέπει να έχει μελετήσει τις power point παρουσιάσεις των λοιπών ομάδων και να έχει ετοιμάσει σχόλια/παρατηρήσεις πριν την ημέρα της παρουσίασης in vivo. Τα σχόλια αυτά αναρτώνται, μετά από κατάλληλη διαμόρφωση αφού λάβουν υπ' όψη τις παρουσιάσεις των άλλων ομάδων, στο διαδικτυακό τόπο του μαθήματος.
- Μετά την παρουσίαση κάθε ομάδα, αφού λάβει υπ' όψη τα σχόλια και τις παρατηρήσεις/προτάσεις για το θέμα της, διαμορφώνει κατάλληλα το τελικό κείμενο της εργασίας για να το αναρτήσει στο διαδικτυακό τόπο του μαθήματος το αργότερο μέχρι το τέλος της εξεταστικής περιόδου.
- Ο τελικός βαθμός του μαθήματος στηρίζεται κατά **50%** στο τελικό κείμενο της εργασίας, **30%** στην powerpoint παρουσίαση και **20%** στα γραπτά και προφορικά σχόλια που κάνει η ομάδα στις εργασίες των υπολοίπων ομάδων.

Η αξιολόγηση στηρίζεται στο κατά πόσο ο φοιτητής είναι γνώστης της περίπτωσης μελέτης που έχει αναλάβει να μελετήσει, στην ικανότητα του να την παρουσιάσει στο ακροατήριο, στην ικανότητα του να συγγράψει το τελικό κείμενο της εργασίας του και τέλος, στην ικανότητα του να κατανοήσει και να σχολιάσει τις παρουσιάσεις των συναδέλφων του.

Οδηγίες για την Εργασία:

Η εργασία θα αφορά μια μελέτη περίπτωσης από την Ελληνική ή διεθνή πραγματικότητα η οποία έχει απασχολήσει πρόσφατα την αντίστοιχη εθνική ή Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού. Η γραπτή εργασία που θα παραδοθεί στο τέλος του εξαμήνου θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα ακόλουθα μέρη.

- Το πρώτο μέρος της εργασίας θα αναπτύσσει συνοπτικά το θεωρητικό πλαίσιο στο οποίο εμπίπτει η συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης.
- Στο δεύτερο μέρος θα παρέχονται στοιχεία για όλους τους εμπλεκόμενους και θα αναφέρεται η απόφαση, ως και το σκεπτικό της, της Επιτροπής Ανταγωνισμού.
- Το τρίτο μέρος θα περιέχει μια κριτική ανάλυση της απόφασης αυτής, με βάσει την οικονομική θεωρία, ως επίσης και μια εκ των υστέρων αποτίμηση της ορθότητας της απόφασης αυτής.

Οι φοιτητές πρέπει να προτείνουν ένα συγκεκριμένο θέμα για την εργασία τους το αργότερο μέχρι την **τρίτη** συνάντηση. Θέματα εργασιών που έχουν αναλυθεί τα δύο προηγούμενα έτη **δεν επιτρέπονται**. Περισσότερες πληροφορίες για την δομή της εργασίας θα αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του μαθήματος.

Ενδεικτικές Εργασίες Παλιότερων Ετών:

- Συγχώνευση Aegean Airlines με Olympic Air.
- Εξαγορά της Skype από την Microsoft.
- Κατάχρηση Δεσπόζουσας Θέσης και Μονοπωλιακής Δύναμης της Google.
- Air France - KLM: Μια πολυδιάστατη Συγχώνευση.
- Μελέτη για την Εξαγορά - Συγχώνευση Εθνικής Τράπεζας - Eurobank.

Belleflamme, P. and Peitz, M. (2009). **Industrial Organization: Markets and Strategies**, Cambridge University Press,

Tirole, J. (1989). **Theory of Industrial Organization**, MIT Press, Cambridge, Mass..

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Schmalensee, R. and Willig, R. (1989). **Handbook of Industrial Organization, Vol.1-2**, North-Holland,

Armstrong, M., and Porter, R. (2007). **Handbook of Industrial Organization, Vol.3**, North-Holland,

Basu, K. (1993). **Lectures in Industrial Organization Theory**, Blackwell,

Martin, S. (2002). **Advanced Industrial Economics**, McMillan,

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
52	0	93	145

Διαλέξεις

1η-2η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Γενική αναφορά σε σχετιζόμενα θεωρητικά θέματα της Βιομηχανικής Οργάνωσης και Πολιτικής, και ειδικότερα στην θεωρία και τους σκοπούς της Πολιτικής Ανταγωνισμού.
 - Ενδεικτικές περιπτώσεις θεμάτων με βάση τα οποία οι φοιτητές θα μπορέσουν να επιλέξουν τα θέματα που θα προτείνουν στην επόμενη συνάντηση.
-

3η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Τελική επιλογή των ομάδων και των θεμάτων από κάθε ομάδα.
-

4η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Πρώτη συνοπτική παρουσίαση των θεμάτων που έχουν ανατεθεί σε κάθε ομάδα, ώστε κάθε ομάδα να είναι ενήμερη για τα θέματα των λοιπών ομάδων. Οι πρώτες παρουσιάσεις μπορούν να γίνουν είτε προφορικά ή με την χρήση powerpoint.
-

5η-7η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Συζήτηση για την πρόοδο των εργασιών των ομάδων και την μεταξύ τους αλληλεπίδραση για να εντοπιστούν και να αναλυθούν θέματα κοινού ενδιαφέροντος.
-

8η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Δεύτερη αναλυτική παρουσίαση των θεμάτων των ομάδων. Συνίσταται οι δεύτερες αυτές παρουσιάσεις να γίνουν με την χρήση powerpoint.
-

9η-10η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Περαιτέρω συζητήσεις για την πρόοδο και την βελτίωση των εργασιών των ομάδων.
-

11η-13η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Τελική παρουσίαση των εργασιών, η οποία θα γίνει υποχρεωτικά με την χρήση powerpoint.
-

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΗΣ - ΣΚΕ4201

Σκοπός Μαθήματος

Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στις διαδικασίες της πρωτογενούς έρευνας, δίνοντας έμφαση σε ποσοστικά δεδομένα που αποτυπώνουν γνώμες, τάσεις και προτιμήσεις, των οποίων η συλλογή και η διαχείριση διενεργείται με ενδεδειγμένες μεθόδους που διασφαλίζουν ορθότητα και ακρίβεια. Περαιτέρω, το μάθημα προχωρά στην ανάλυση δεδομένων που βασίζεται σε εδραιωμένες τεχνικές ώστε να διασφαλίζεται η εγκυρότητα των συμπερασμάτων.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου οι φοιτητές καλούνται αρχικά να παρακολουθήσουν διαλέξεις θεωρητικής κατάρτισης σχετικά με θέματα που αφορούν στην έρευνα αγοράς και στην έρευνα γνώμης. Στη συνέχεια αναπτύσσεται ένα παιχνίδι ρόλων, όπου οι φοιτητές καλούνται να λειτουργήσουν ως επαγγελματίες που συμμετέχουν στην διαδικασία έρευνας υπό την επίβλεψη προϊσταμένου προς την επίτευξη ενός ολοκληρωμένου αποτελέσματος προς έναν ενδιαφερόμενο (φορέα ή επιχείρηση). Έτσι, καλούνται να διεξάγουν πρωτογενή έρευνα (ως εργαστηριακή άσκηση), να αναλύσουν αυτόνομα τα αποτελέσματα, να συντάξουν τεχνική αναφορά και να δημιουργήσουν μια ολοκληρωμένη τεκμηρίωση και παρουσίαση των ευρημάτων τους.

Διδάσκοντες

Πηγουνάκης Κωστής

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

https://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/view.php?id=493

Απαιτούμενες γνώσεις

Προϋπόθεση για το μάθημα είναι ο φοιτητής να έχει εξοικείωση με τις βασικές έννοιες της Επαγωγικής Στατιστικής και ευχέρεια στη χρήση εξειδικευμένων υπολογιστικών εργαλείων στατιστικής ανάλυσης. Επίσης προϋποθέτει ικανότητα στη χρήση εφαρμογών γραφείου.

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις για τα εξής:

- αποτύπωση των απαιτήσεων του ενδιαφερόμενου για την έρευνα,
- προσδιορισμό του προβλήματος,
- επιλογή μεθοδολογίας συλλογής στοιχείων,
- σχεδιασμό της πρωτογενούς έρευνας,
- συλλογή των δεδομένων,
- επεξεργασία και διαχείριση των δεδομένων,
- ανάλυση των αποτελεσμάτων και εξαγωγή συμπερασμάτων,
- συγγραφή τεχνικής αναφοράς, και
- παρουσίαση αποτελεσμάτων.

Οι γενικές ικανότητες που θα αποκτήσει ο/η φοιτητής/τρια με την ολοκλήρωση του μαθήματος είναι:

- Χρήση εργαλείων και τεχνολογιών.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.

- Ομαδική εργασία.
- Αυτόνομη εργασία.

Τρόπος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση βασίζεται σε 3 άξονες:

- Ο πρώτος άξονας αφορά στην κατανόηση των θεωρητικών διαλέξεων που διαπιστώνεται μέσω ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών ανά διάλεξη. Η διαδικασία διενεργείται μέσω της πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης που φιλοξενεί το υλικό του σεμιναρίου. Η βαρύτητα του άξονα είναι 10% επί του συνολικού βαθμού.
- Ο δεύτερος άξονας αφορά στη συμμετοχή των φοιτητών στη διεξαγωγή της πρωτογενούς έρευνας ως εργαστηριακής άσκησης. Η βαρύτητα του άξονα είναι 40% επί του συνολικού βαθμού.
- Ο τρίτος άξονας στοχεύει στην παραγωγή στοχευμένων αποτελεσμάτων και αφορά στη σύνταξη τεχνικής αναφοράς που αποτυπώνει τη διαδικασία της έρευνας, την ανάλυση των δεδομένων, την εξαγωγή συμπερασμάτων και τις προτάσεις προς τον ενδιαφερόμενο, καθώς και στη δημιουργία σύντομης παρουσίασης των ευρημάτων με μορφή βίντεο. Η βαρύτητα του άξονα είναι 50% επί του συνολικού βαθμού.

Οι αξιολόγηση στους δύο πρώτους άξονες είναι διχοτομική (επιτυχία-αποτυχία). Η αξιολόγηση του τρίτου άξονα αποτυπώνεται σε κλίμακα βαθμολογίας 0-10. Η βαθμολογία βασίζεται στην ποιότητα των παραδοτέων (τεχνική αναφορά και βίντεο παρουσίασης) σε σχέση με αυτό που αναμένεται από έναν επαγγελματία του χώρου.

Φροντιστηριακά μαθήματα

Δεν υπάρχουν.

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Σιώμκος, Γ.Ι. και Μαύρος, Δ.Α. (2008). **Έρευνα Αγοράς**, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα.

Σταθακόπουλος, Β. (2005). **Μέθοδοι Έρευνας Αγοράς**, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα.

Μαλλιάρης, Π. (2001). **Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ**, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα.

Kotler, P. (2000). **Marketing Management (The Millennium Edition)**, Prentice Hall International,

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις
47

Φροντιστήρια
0

Αυτοτελής μελέτη
102

Σύνολο
149

Εβδομάδα 1: Εισαγωγή – Δεδομένα και Λήψη Αποφάσεων

Εβδομάδα 2: Διαδικασίας της Έρευνας – Σχέδιο, Τύποι, Λόγοι Αποτυχίας

Εβδομάδα 3: Ποιοτική Έρευνα Αγοράς

Εβδομάδα 4: Σχεδιασμός Συλλογής Δεδομένων

Εβδομάδα 5: Δειγματοληψία

Εβδομάδα 6: Μετρήσεις και Στατιστική Ανάλυση

Εβδομάδα 7: Διεξαγωγή και Αποτελέσματα

Εβδομάδα 8: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ - Προετοιμασία και Εξοικείωση με τον Εξοπλισμό Διεξαγωγής Έρευνας

Εβδομάδες 9 - 10: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ - Διεξαγωγή Πρωτογενούς Τηλεφωνικής Έρευνας (4-5 βάρδιες)

Εβδομάδες 11 - 12: Διαχείριση και Ανάλυση Αποτελεσμάτων, Σύνταξη Τεχνικής Αναφοράς, Δημιουργία Παρουσίασης

Εβδομάδα 13: Υποβολή Τεχνικής Αναφοράς και Παρουσίασης Αποτελεσμάτων

Σκοπός Μαθήματος

Ο σκοπός του σεμιναριακού αυτού μαθήματος είναι η εμβάθυνση και η εμπέδωση της ύλης του μαθήματος Οικονομικά της Εργασίας Ι (ΟΙΚ3111), μέσω της εκπόνησης εργασιών που συνδυάζουν την μικροοικονομική με την μακροοικονομική οπτική των σύγχρονων αγορών εργασίας.

Το σεμινάριο διαρθρώνεται σε **δεκατρείς (13)** (εργάσιμες) εβδομάδες. Η παρακολούθηση όλων των εβδομαδιαίων συναντήσεων είναι **υποχρεωτική**. Οι εργασίες που αναλαμβάνουν να εκπονήσουν οι φοιτητές μπορεί να είναι: (α) Ατομικές. (β) Ομαδικές. Στην περίπτωση (α) η εργασία που αναλαμβάνει κάποιος φοιτητής είναι κυρίως θεωρητικής φύσεως, πραγματεύεται δηλαδή -μέσω εκτενούς παρουσίασης των συναφών υποδειγμάτων της επιστημονικής βιβλιογραφίας- κάποιο εξειδικευμένο θέμα (π.χ., εργατικά συνδικάτα και διακρίσεις στην αγορά εργασίας). Στην περίπτωση (β) οι φοιτητές χωρίζονται σε ομάδες. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να αναδείξει την διαχρονική εξέλιξη κρίσιμων συνιστωσών, και αποτελεσμάτων, της αγοράς εργασίας σε κάποιο συγκεκριμένο κλάδο, περιφέρεια, ή μακροοικονομική οντότητα σε εθνικό ή/και διεθνικό επίπεδο (π.χ., η αγορά εργασίας, προβλήματα και προοπτικές, στις χώρες-μέλη της Ευρωζώνης), καθώς επίσης και να θεμελιώσει θεωρητικά τα ευρήματα της. Για την εκπόνηση των εργασιών τους, οι φοιτητές πρέπει να αντλούν στατιστικά στοιχεία από εθνικές και διεθνείς (διαδικτυακές) βάσεις δεδομένων (ELSTAT, ΓΣΕΕ, EUROSTAT, OECD, ILO, ECB, IMF, κλπ) καθώς επίσης να συμβουλευόνται επιλεγμένα επιστημονικά άρθρα από την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία.

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/enrol/index.php?id=43

Απαιτούμενες γνώσεις

Για την παρακολούθηση του σεμιναρίου και την επιτυχή εκπόνηση των εργασιών οι φοιτητές πρέπει να διαθέτουν βασικές γνώσεις μικροοικονομικής και μακροοικονομικής ανάλυσης, καθώς και στοιχειώδεις δεξιότητες περιγραφικής στατιστικής. Οι φοιτητές που κατά προτεραιότητα θα επιλεγούν να συμμετάσχουν στο σεμινάριο πρέπει να έχουν επιτυχώς διεκπεραιώσει τα μαθήματα Μικροοικονομική Ι (ΟΙΚ1005), Μακροοικονομική Ι (ΟΙΚ1002), και Οικονομικά της Εργασίας Ι (ΟΙΚ3111).

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εκτελεί τα εξής:

- Να αναδεικνύει το θέμα που πραγματεύεται η εκάστοτε εργασία του/της με βάση τα πραγματικά γεγονότα και στοιχεία (stylized facts).
- Να καταγράφει συστηματικά με χρήση περιγραφικής στατιστικής και γραφημάτων τα δεδομένα που ταυτοποιούν τα κυριότερα αίτια και τις πλέον σημαντικές συνιστώσες των φαινομένων που μελετώνται.
- Να προβαίνει σε εκτενή ανασκόπηση της, συναφούς με το αντικείμενο/θέμα της εκάστοτε εργασίας του/της, θεωρητικής και εμπειρικής βιβλιογραφίας.
- Να αναπτύσσει, κατά το δυνατόν αναλυτικά, το βασικό υπόδειγμα και να εμπλουτίζει την τεκμηρίωση του/της με αναφορά σε εναλλακτικά υποδείγματα, τα οποία μπορούν να ερμηνεύσουν τα πραγματικά γεγονότα.
- Να εξάγει συμπεράσματα από τον ως άνω συνδυασμό θεωρητικής και εμπειρικής τεκμηρίωσης και να διατυπώνει τις πολιτικές που ενδείκνυνται για την θεραπεία των

προβλημάτων που καταγράφονται στο πεδίο εφαρμογής της μελέτης του/της.

- Να προτείνει αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και μεθοδολογία περαιτέρω έρευνας με βάση τα ευρήματα της μελέτης του/της.
- Να παρουσιάζει στη τάξη με τη μορφή powerpoint presentation τα κυριότερα σημεία των εκάστοτε εργασιών του/της, να απαντάει κατατοπιστικά στις ερωτήσεις που τίθενται από το ακροατήριο και να κεφαλαιοποιεί τα σχόλια και τις παρατηρήσεις που ανακύπτουν προκειμένου να βελτιώσουν την τελική εκδοχή της εργασίας του/της.
Οι γενικές ικανότητες που θα αποκτήσει ο/η φοιτητής/τρια με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου είναι:
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων δεξιοτήτων/τεχνολογιών.
- Ομαδική εργασία.
- Αυτόνομη εργασία.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

Τρόπος αξιολόγησης

- Οι εργασίες των φοιτητών, στη μεν περίπτωση (α) πρέπει να είναι της μορφής word, με ενσωματωμένη διαγραμματική και μαθηματική (όπου απαιτείται) ανάλυση, στη δε περίπτωση (β) πρέπει να είναι της μορφής powerpoint, με ενσωματωμένο κείμενο και γραφήματα περιγραφικής στατιστικής.
- Οι παρουσιάσεις των ως άνω εργασιών γίνονται στις τελευταίες τρεις εβδομάδες, με κάθε φοιτητή ή ομάδα να διαθέτει 30 λεπτά για την παρουσίαση και έως 20 επιπλέον λεπτά για ερωτήσεις/σχόλια από το ακροατήριο.
- Οι εργασίες (στην πρώτη εκδοχή τους) αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του μαθήματος στο moodle, αυστηρά τουλάχιστον 10 ημέρες πριν από την παρουσίαση τους στην τάξη. Κάθε φοιτητής/κάθε ομάδα πρέπει να ετοιμάσει σχόλια/παρατηρήσεις για τις ως άνω αναρτημένες εργασίες όλων των υπολοίπων φοιτητών/ομάδων, και να τα υποβάλλει στο moodle, πριν από την παρουσίαση τους στην τάξη.
- Μετά την παρουσίαση, κάθε φοιτητής/ομάδα πρέπει, λαμβάνοντας υπόψη και τα ως άνω σχόλια/παρατηρήσεις των συμμαθητών του, καθώς και τα αντίστοιχα του διδάσκοντα στην τάξη, να διαμορφώσει την τελική εκδοχή της εργασίας και να την αναρτήσει στο moodle, μέχρι το τέλος της εξεταστικής περιόδου (του Ιουνίου ή του Σεπτεμβρίου). Στην τελική δε εκδοχή της εργασίας θα πρέπει (με τη μορφή παρατήρηματος) να εμφανίζονται τόσο τα σχόλια/παρατηρήσεις όσο και το πώς αυτά θεραπεύονται.
- Ο τελικός βαθμός του μαθήματος προέρχεται κατά **50%** από την αξιολόγηση του τελικού περιεχομένου της εργασίας, κατά **30%** από την παρουσίαση στην τάξη, και κατά **20%** από τα συμμετοχή/σχόλια επί των υπολοίπων εργασιών.
- Στην περίπτωση που η τελική εκδοχή της εργασίας παραδοθεί μετά το τέλος της εξεταστικής περιόδου του Ιουνίου, και μέχρι το τέλος της εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου (δηλαδή τους μήνες Ιούλιο-Αύγουστο-Σεπτέμβριο) θα καταλογίζεται ποινή (penalty) ίση με το **10%** του τελικού βαθμού για κάθε 30 ημέρες καθυστέρησης.

Οδηγίες για την Εργασία:

1. Ατομικές Εργασίες:

- Το πρώτο μέρος της εργασίας πρέπει να αναδεικνύει/καταγράφει το θέμα που αυτή πραγματεύεται στη συνέχεια με βάση πραγματικά γεγονότα και στοιχεία (stylized facts).
- Το δεύτερο μέρος της εργασίας πρέπει να περιλαμβάνει εκτενή ανασκόπηση της

συναφούς επιστημονικής βιβλιογραφίας.

- Το τρίτο μέρος της εργασίας πρέπει να παρουσιάζει, κατά το δυνατόν αναλυτικά, το βασικό υπόδειγμα (ή ενδεχομένως περισσότερα-τα πλέον σημαντικά- υποδείγματα) μέσω των οποίων ερμηνεύονται τα πραγματικά γεγονότα και ενδεχομένως προτείνονται συναφείς πολιτικές.
 - Το τέταρτο μέρος της εργασίας πρέπει να παρουσιάζει τα συμπεράσματα από την προηγούμενη ανάλυση και-ενδεχομένως- προτάσεις του φοιτητή για περαιτέρω έρευνα.
2. Ομαδικές Εργασίες:
- Το πρώτο μέρος της εργασίας πρέπει να προσδιορίζει το αντικείμενο και το πεδίο αναφοράς της (πχ η ανεργία στην περιφέρεια Κρήτης 2000-2012), και να περιλαμβάνει σύντομη παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου με βάση το οποίο θα επιχειρηθεί η ερμηνεία των φαινομένων που καταγράφονται.
 - Το δεύτερο μέρος της εργασίας πρέπει να περιλαμβάνει ανασκόπηση συναφών -κατά το περιεχόμενο- αναφορών/εργασιών.
 - Το τρίτο μέρος της εργασίας πρέπει να παρουσιάζει εκτενώς - με χρήση περιγραφικής στατιστικής και γραφημάτων - τα δεδομένα που αναδεικνύουν τα κυριότερα αίτια και τις πλέον σημαντικές συνιστώσες των φαινομένων που μελετώνται. Προς τούτο είναι απαραίτητο οι φοιτητές που συγκροτούν την ομάδα έκαστης εργασίας να αντλούν πρωτογενή στατιστικά στοιχεία από συναφείς βάσεις δεδομένων
 - Το τέταρτο μέρος της εργασίας πρέπει να παρουσιάζει τα συμπεράσματα από την προηγούμενη διερεύνηση, σε συνδυασμό με προτάσεις πολιτικής, υπό τη μορφή ανάλυσης SWOT.

Ενδεικτικά Θέματα Εργασιών Παλαιότερων Ετών:

- Μετανάστευση και Διακρίσεις στην Αγορά Εργασίας.
- Η Αγορά Εργασίας στον Επαγγελματικό Αθλητισμό.
- Η Οικονομική Συμπεριφορά των Εργατικών Ενώσεων.
- Η Διάρθρωση των Εργατικών Ενώσεων και των Συλλογικών Διαπραγματεύσεων στην Ευρώπη.
- Η Αγορά Εργασίας στην Περιφέρεια Κρήτης (Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας, κλπ).

Βασικό εγχειρίδιο

Λιανός, Θ. και Νταούλη-Ντεμούση, Α. (1998). **Οικονομική της Εργασίας (1η Έκδοση)**, Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα.

Layard R., Nickell, S. and Jackman, R. (1993). **Unemployment: Macroeconomic Performance and the Labour Market**, Oxford University Press,

Booth, A. (1996). **The Economics of the Trade Union**, Cambridge University Press,

Ehrenberg, R. & Smith, R. (2017). **Οικονομικά της Εργασίας: Σύγχρονη Προσέγγιση στη Θεωρία και τη Δημόσια Πολιτική**, Εκδόσεις Broken Hill, Λευκωσία.

**Φόρτος εργασίας
εξαμήνου (σε ώρες)**

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
52	0	88	140

Διαλέξεις

1η-7η Εβδομάδα:

- Προσδιορισμός/κατανομή θεμάτων και ομάδων εργασιών.
 - Θεμελίωση της απαραίτητης γνωστικής υποδομής - με συναφείς παραδόσεις του διδάσκοντα.
 - Παροχή κατευθύνσεων, πηγών πληροφόρησης κλπ.
-

8η-10η Εβδομάδα:

- Συζήτηση, παρακολούθηση και έλεγχος προόδου των εργασιών των φοιτητών.
 - Παροχή πρόσθετων πληροφοριών και συναφούς με τις εργασίες υλικού, από τον διδάσκοντα.
-

11η-13η Εβδομάδα:

- Παρουσιάσεις της πρώτης εκδοχής όλων των εργασιών.
 - Παρατηρήσεις/σχόλια του ακροατηρίου (φοιτητών και διδάσκοντα) στην τάξη.
-

Σκοπός Μαθήματος

Ο βασικός στόχος της Οικονομικής Μεγένθυσης ΙΙ είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τα σύγχρονα υποδείγματα οικονομικής μεγένθυσης και η κριτική θεώρηση των υποδειγμάτων αυτών.

Το σεμινάριο διεκπεραιώνεται σε **δεκατρείς (13)** εβδομάδες συναντήσεων. Η παρακολούθηση των συναντήσεων είναι **υποχρεωτική** για τους φοιτητές του σεμιναρίου.

Απαιτούμενες γνώσεις

Μαθηματικά Ι (ΟΙΚ1001), Μακροοικονομική Θεωρία Ι (ΟΙΚ1002), Μακροοικονομική Θεωρία ΙΙ (ΟΙΚ2001), Μακροοικονομική Θεωρία ΙΙΙ (ΟΙΚ2004), Οικονομική Μεγένθυση Ι (ΟΙΚ3110),

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εκτελεί τα εξής:

- Να κατανοεί τους στόχους των θεωρητικών υποδειγμάτων οικονομικής μεγένθυσης, την επίλυση αυτών και τη μεθοδολογία εκτίμησής τους.
 - Να αξιολογεί την επιτυχία των υποδειγμάτων αυτών στην εξήγηση της οικονομικής μεγένθυσης.
 - Να εντοπίζει ενδιαφέροντα ζητήματα στο πεδίο της οικονομικής μεγένθυσης που χρήζουν περαιτέρω έρευνας.
 - Να διαμορφώνει ένα πλαίσιο (θεωρητική διερεύνηση, εμπειρικό έλεγχο) των ζητημάτων αυτών.
- Οι γενικές ικανότητες που θα αποκτήσει ο/η φοιτητής/τρια με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου είναι:
- Λήψη αποφάσεων.
 - Προαγωγή ικανότητας για επιστημονική αφαίρεση.
 - Προαγωγή επαγωγικής σκέψης.
 - Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
 - Αυτόνομη εργασία.
 - Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
-

Τρόπος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνεται **συνδυαστικά**. Αξιολογείται η παρουσίαση μέρους της εργασίας στο αμφιθέατρο καθώς και η γραπτή εργασία που παραδίδεται στον διδάσκοντα.

Οδηγίες για την Εργασία:

- Οδηγίες για την δομή της εργασίας θα παρέχονται από τον διδάσκοντα.
-

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
52	0	93	145

Διαλέξεις

1η Εβδομάδα Συναντήσεων:

2η Εβδομάδα Συναντήσεων:

3η Εβδομάδα Συναντήσεων:

4η Εβδομάδα Συναντήσεων:

5η Εβδομάδα Συναντήσεων:

6η Εβδομάδα Συναντήσεων:

7η Εβδομάδα Συναντήσεων:

8η Εβδομάδα Συναντήσεων:

9η Εβδομάδα Συναντήσεων:

10η Εβδομάδα Συναντήσεων:

11η Εβδομάδα Συναντήσεων:

12η Εβδομάδα Συναντήσεων:

13η Εβδομάδα Συναντήσεων:

Σκοπός Μαθήματος

Γιατί η οικονομική επιστήμη κυριαρχείται από μαθηματικά μοντέλα; Γιατί ελάχιστοι μόνον οικονομολόγοι κατάφεραν να προβλέψουν την κρίση; Η πρόσφατη οικονομική κρίση έφερε στο προσκήνιο μία άλλη κρίση, αυτή της οικονομικής θεωρίας, όπως επίσης και κάποιους λησμονημένους θεωρητικούς της οικονομικής σκέψης όπως ο Κέϋνς και ο Μαρξ. Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εισαγωγή του φοιτητή σε μία εμβρυακής μορφής έρευνα πάνω στις διάφορες σχολές οικονομικής σκέψης και την σύγκριση και αντιπαράθεσή τους, αλλά και σε συγκεκριμένες θεωρητικές πλευρές και σύγχρονες τάσεις της οικονομικής επιστήμης και της πολιτικής οικονομίας. Γενικός στόχος του σεμιναρίου είναι να ανιχνεύσουμε την πορεία της εξέλιξης της οικονομικής σκέψης και διαφόρων θεωρητικών εννοιών όπως επίσης και τυχόν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των διαφόρων σχολών. Σε αυτό το πλαίσιο κάθε φοιτητής θα έχει τη δυνατότητα να ερευνήσει σε βάθος κάποιον μεγάλο θεωρητικό της οικονομίας ή κάποια σχολή οικονομικής σκέψης ή το ρόλο κάποιας σημαντικής έννοιας στην οικονομική σκέψη.

Το σεμινάριο διεκπεραιώνεται σε **δεκατρείς (13)** εβδομάδες συναντήσεων. Η παρακολούθηση όλων των συναντήσεων είναι **υποχρεωτική**. Στις πρώτες 7 εβδομάδες συναντήσεων δίδονται κάποιες εισαγωγικές διαλέξεις, μοιράζονται θέματα και βιβλιογραφίες, δίδονται αναλυτικές οδηγίες για τον επιστημονικό τρόπο συγγραφής και προφορικής παρουσίασης της εργασίας, και γίνεται στενή επιτήρηση της προόδου των εργασιών, ενώ τις 6 τελευταίες εβδομάδες συναντήσεων γίνονται οι παρουσιάσεις των εργασιών.

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/enrol/index.php?id=56

Απαιτούμενες γνώσεις

Για την παρακολούθηση του σεμιναρίου είναι χρήσιμη η εξοικείωση του φοιτητή με τις βασικές έννοιες της πολιτικής οικονομίας. Άρα είναι χρήσιμο ο φοιτητής να έχει παρακολουθήσει κάποια μαθήματα πολιτικής οικονομίας όπως Πολιτική Οικονομία Ι (ΟΙΚ1301), Ιστορία Οικονομικών Θεωριών Ι (ΟΙΚ1302), Μαρξιστική Οικονομική (ΟΙΚ2303). Χρήσιμη επίσης είναι η γνώση Μακροοικονομικής Ι (ΟΙΚ1002) και ΙΙ (ΟΙΚ2001). Επίσης, ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να έχει εξεταστεί **επιτυχώς** σε τουλάχιστον **δύο (2)** μαθήματα από τη θεματική ενότητα Πολιτική Οικονομία και Οικονομική Ανάπτυξη.

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εκτελεί τα εξής:

- Να χρησιμοποιεί ξενόγλωσση και ελληνική επιστημονική βιβλιογραφία σε θέματα οικονομικής θεωρίας.
 - Να συγγράφει και να παρουσιάζει επιστημονικές εργασίες σε θεωρητικά ζητήματα.
 - Να συγκρίνει, να αντιπαραθέτει και να συνθέτει διαφορετικές απόψεις και προσεγγίσεις στην οικονομική σκέψη.
 - Να αναπτύσσει κριτικό τρόπο σκέψης και να αμφισβητεί τις υπάρχουσες οικονομικές θεωρίες.
 - Να διατυπώνει τις δικές του θεωρητικές απόψεις.
- Οι γενικές ικανότητες που θα αποκτήσει ο/η φοιτητής/τρια με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου είναι:
- Εκπόνηση επιστημονικής εργασίας.

- Προφορική παρουσίαση εργασιών.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σύγκριση και αντιπαράθεση διαφορετικών απόψεων.

Τρόπος αξιολόγησης Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται συνδυαστικά από την γραπτή εργασία έκτασης 8.000 λέξεων (70% του τελικού βαθμού) και την παρουσίαση των βασικών πορισμάτων στην τάξη (30% του τελικού βαθμού). Η προφορική παρουσίαση γίνεται τις 6 τελευταίες εβδομάδες των μαθημάτων, ενώ η γραπτή εργασία πρέπει να παραδοθεί μέχρι την ημέρα της εξεταστικής περιόδου που ο διδάσκων έχει την εξέταση του μαθήματος του (Φεβρουάριο, Ιούνιο, Σεπτέμβριο).

Οδηγίες για την Εργασία:

- Συγκεκριμένες αναλυτικές οδηγίες για την εκπόνηση της εργασίας μοιράζονται στις πρώτες συναντήσεις του σεμιναρίου.

Ενδεικτικά Θέματα Εργασιών (τα προσφερόμενα θέματα γενικά εμπίπτουν σε 4 κατηγορίες):

- Κλασικοί της οικονομικής σκέψης (Μαρξ, Κέυνς, Σούμπετερ, Βέμπλεν κ.λπ.).
- Σύγχρονα ρεύματα οικονομικής σκέψης (Μονεταρισμός, Νέα Κλασική Σχολή, Νεο-Κεϋνσιανή Σχολή, Μετα-Κεϋνσιανή Σχολή, Νέα Αυστριακή Σχολή, Νέα Θεσμική Σχολή, Συμπεριφορική Οικονομική κ.λπ.).
- Θεωρητικές έννοιες στην οικονομική σκέψη (επιχειρηματικότητα, ανταγωνισμός, επιχείρηση, οικονομικές κρίσεις κ.λπ.).
- Σύγχρονες τάσεις στην οικονομική σκέψη (νεοφιλελευθερισμός και οικονομική επιστήμη, μαθηματικοποίηση και φορμαλισμός της οικονομικής επιστήμης, κρίση της οικονομικής επιστήμης κ.λπ.).

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)	Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
	39	0	111	150

Διαλέξεις

1η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Εισαγωγή στη δομή, τα θέματα και τις απαιτήσεις του σεμιναρίου.

2η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Αναλυτική παρουσίαση όλων των θεμάτων των προσφερομένων εργασιών.
- Μοίρασμα θεμάτων και βιβλιογραφιών στους φοιτητές.
- Οδηγίες για τον τρόπο αναζήτησης βιβλιογραφίας.

3η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Κατ' ιδίαν συνάντηση με όλους τους φοιτητές κυρίως για εκκρεμότητες σε θέματα βιβλιογραφίας.

4η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Διάλεξη-εισαγωγή πάνω στις διάφορες σχολές και τις σύγχρονες τάσεις της οικονομικής σκέψης.
-

5η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Κατ' ιδίαν συνάντηση με όλους τους φοιτητές.
 - Έλεγχος της εξέλιξης της εργασίας, τυχόν απορίες, προβλήματα κ.λ.π.
-

6η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Διάλεξη για τον τρόπο συγγραφής και παρουσίασης μίας επιστημονικής εργασίας.
-

7η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Κατ' ιδίαν συνάντηση με όλους τους φοιτητές.
 - Έλεγχος προόδου.
 - Παρουσίαση εκ μέρους των φοιτητών ενός πρώτου σκελετού της εργασίας και της παρουσίασης.
-

8η-13η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Προφορικές παρουσιάσεις εργασιών από τους φοιτητές.
 - Συζήτηση.
 - Παρατηρήσεις.
-

Σκοπός Μαθήματος

Ο σκοπός του σεμιναρίου είναι διττός. Με τη συμμετοχή στο σεμινάριο επιδιώκεται αφενός η εμβάθυνση των γνώσεων σε μία θεματική ενότητα του αντικειμένου της Πολιτικής Οικονομίας του Αγροτικού Τομέα (βλ. Πολιτική Οικονομία του Αγροτικού Τομέα I), αφετέρου η εξοικείωση με την αυτοδύναμη εργασία. Όσον αφορά την εξοικείωση με την αυτοδύναμη εργασία, επιμέρους στόχοι είναι: η εξοικείωση με τη χρήση των πηγών (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, κ.ά.) η επαφή με την διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία, η γνωριμία με τη διαδικασία της έρευνας, ή εκμάθηση της συγγραφής και παρουσίασης εργασιών, η άσκηση στη συμμετοχική διαδικασία διαλόγου και κριτικής. Η διάρκεια του σεμιναρίου είναι **δεκατρείς (13)** εβδομάδες. Τις πρώτες τρεις εβδομάδες παρουσιάζεται από τον διδάσκοντα η εκάστοτε κεντρική θεματική ενότητα και οι βασικές διαστάσεις των επιμέρους θεμάτων που είναι δυνατόν να επιλέξουν οι φοιτητές προς διερεύνηση. Επίσης δίδονται κατευθυντήριες αρχές όσον αφορά τον τρόπο εργασίας, την αναζήτηση και αξιοποίησης της βιβλιογραφίας, τον τρόπο συγγραφής και παρουσίασης του σεμιναρίου. Ακολουθούν (4η έως 13η εβδομάδα) οι προφορικές παρουσιάσεις των εργασιών, διάρκειας 15-20 λεπτών και ακολουθεί συζήτηση. Σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου υπάρχει η δυνατότητα συνεργασίας διδάσκοντος και φοιτητών. Η παράδοση των τελικών γραπτών εργασιών γίνεται στο τέλος της εξεταστικής περιόδου. Η βιβλιογραφία διακρίνεται σε βασική και αφορά το εκάστοτε κεντρικό θέμα του σεμιναρίου, και εξειδικευμένη ανάλογα με το συγκεκριμένο θέμα που θα επιλέξει κάθε φοιτητής. Ως εκ τούτου είναι διαφορετική σε κάθε εξάμηνο. Λόγω της φύσεως της θεματολογίας, μεγάλο τμήμα της βιβλιογραφίας είναι ξενόγλωσση, κυρίως αγγλική. Τα συναφή επιστημονικά περιοδικά είναι τα ακόλουθα:

- Agricultural Economics.
- Agriculture and Human Values.
- Capitalism Nature Socialism.
- Ecological Economics.
- Environment and Development Economics.
- European Review of Agricultural Economics.
- Food Policy.
- Geoforum.
- Journal of Agricultural and Environmental Ethics.
- Journal of Rural Studies.
- International Journal of Agricultural Resources, Governance and Ecology.
- International Journal of Sociology of Agriculture and Food.
- Monthly Review.
- New Left Review.
- Post-autistic Economics Review.
- Review of Radical Political Economics.
- Sociologia Ruralis.
- World Development.

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Τα μαθησιακά αποτελέσματα συγκροτούνται από γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες.
A. Όσον αφορά το επίπεδο των γνώσεων, βασικός σκοπός του αντικειμένου είναι διττός.

Με τη συμμετοχή στο σεμινάριο επιδιώκεται αφενός η εμβάθυνση των γνώσεων σε μία θεματική ενότητα του αντικειμένου της Πολιτικής Οικονομίας του Αγροτικού Τομέα Ι, αφετέρου η εξοικείωση με την διαδικασία της αυτοδύναμης εκπόνησης εργασίας. Στα δύο αυτά σημεία συνίσταται και η διαφοροποίηση του εν λόγω σεμιναρίου από το αντίστοιχο αντικείμενο. Ειδικότερα όσον αφορά την εξοικείωση με την αυτοδύναμη εργασία, επιμέρους στόχοι είναι: η εξοικείωση με τη χρήση των πηγών (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο), η επαφή με τη διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία, η εκμάθηση της διαδικασίας συγγραφής και παρουσίασης εργασιών, η άσκηση στη συμμετοχική διαδικασία διαλόγου και κριτικής. Σε κάθε εξάμηνο επιλέγεται μία κεντρική θεματική ενότητα του αντικειμένου Πολιτικής Οικονομίας του Αγροτικού Τομέα Ι και στο πλαίσιο αυτής εξετάζονται 15-20 επιμέρους θέματα. Οι φοιτητές σε συνεργασία με τον καθηγητή επιλέγουν ένα εξειδικευμένο θέμα. Η βιβλιογραφία που δίνεται διακρίνεται σε βασική και αφορά όλα τα θέματα του σεμιναρίου, στη βιβλιογραφία κατά θεματική ενότητα και στην εξειδικευμένη ανάλογα με το συγκεκριμένο θέμα που θα επιλέξει κάθε φοιτητής.

B. Όσον αφορά τις δεξιότητες, επιδιώκεται η απόκτηση της δεινότητας για εφαρμογή των ανωτέρω γνώσεων σε θεωρητικό-ακαδημαϊκό και επαγγελματικό επίπεδο. Επιδιώκεται η δεινότητα στην εφαρμογή των γνώσεων να μπορεί να εκφραστεί σε ποικιλία καταστάσεων και συνθηκών. Με τις αποκτηθείσες δεξιότητες είναι δυνατόν να διαχειρισθούν θέματα που αφορούν:

- Την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα και του αγροτροφικού ζητήματος σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.
- Τη συμβολή του αγροτροφικού συστήματος στην οικονομική ανάπτυξη.
- Την ολοκληρωμένη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου.
- Την περιβαλλοντική διάσταση των δραστηριοτήτων του αγροτροφικού συστήματος.
- Την εφαρμογή και αξιοποίηση της ΚΑΠ.
- Τη λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών.
- Την προσαρμογή των οικονομικών γνώσεων στις ιδιομορφίες του πρωτογενούς τομέα.
- Την οικονομική, κοινωνική και θεωρητική σημασία των τεχνολογικών εξελίξεων στην παραγωγή τροφίμων.
- Τη συνεργασία με ειδικούς άλλων επιστημονικών αντικειμένων με στόχο την διεπιστημονική και ολοκληρωμένη διαχείριση των ζητημάτων.
- Την περαιτέρω θεωρητική ενασχόληση με το ευρύτερο ζήτημα της παραγωγής τροφίμων. Με τις ανωτέρω γνώσεις και δεξιότητες, επιδιώκεται η απόκτηση ικανοτήτων για αυτόνομη και υπεύθυνη αντιμετώπιση ακαδημαϊκών και επαγγελματικών ζητημάτων. Ως βασικότερες ικανότητες αναφέρονται:
- Η αναζήτηση και βιβλιογραφίας.
- Ο εντοπισμός, ανάλυση και σύνθεση των κρίσιμων δεδομένων και πληροφοριών.
- Η αυτόνομη εργασία.
- Η προφορική παρουσίαση εργασιών.
- Η συμμετοχή σε συζήτηση.
- Η παρακολούθηση, κατανόηση και ανάλυση των εξελίξεων στο αγροτροφικό σύστημα σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.
- Η διεπιστημονική προσέγγιση των θεμάτων του αγροτροφικού συστήματος.
- Η πλουραλιστική θεωρητική και μεθοδολογική προσέγγιση των ζητημάτων του αγροτροφικού συστήματος.

- Η προαγωγή κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής ευαισθησίας και υπευθυνότητας σε θέματα διατροφής και περιβάλλοντος.
- Η εν γένει προαγωγή της ελεύθερης, κριτικής και δημιουργικής σκέψης.
- Η ικανότητα αντίληψης νέων καταστάσεων και η δυνατότητα προσαρμογής και αποτελεσματικής λειτουργίας σε αυτές.

Τρόπος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση αποτελείται από τρία στάδια. Κατ' αρχάς γίνεται με βάση την προφορική παρουσίαση της εργασίας. Συμπληρώνεται με την αξιολόγηση της συμμετοχής στη συζήτηση κατά τις προφορικές παρουσιάσεις των εργασιών των άλλων φοιτητών. Και ολοκληρώνεται με βάση την τελική εργασία. Το ειδικό βάρος κάθε επιμέρους σταδίου είναι:

A. Τελική γραπτή εργασία: **70%**.

B. Προφορική παρουσίαση της εργασίας: **20%**.

Γ. Συμμετοχή στη συζήτηση κατά τις προφορικές παρουσιάσεις των εργασιών: **10%**.

Η παρακολούθηση των σεμιναρίων και η προφορική παρουσίαση των εργασιών είναι **υποχρεωτική**. Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση είναι: ο βαθμός κατανόησης του θέματος, η αρτιότητα της εργασίας (μέθοδος, στόχοι, τεχνικές, αποτελέσματα), η επιλογή και η αξιοποίηση της βιβλιογραφίας, η ικανότητα ανάλυσης και σύνθεσης, η συμμετοχή στη συζήτηση κατά την παρουσίαση των εργασιών.

Οδηγίες για την Εργασία:

- Οι οδηγίες δίδονται στη διάρκεια των πρώτων συναντήσεων.

Ενδεικτικά Θέματα Εργασιών Παλαιότερων Ετών:

Η θεματολογία του σεμιναρίου κυρίως αντλεί από τις θεματικές ενότητες του αντικειμένου Πολιτική Οικονομία του Αγροτικού Τομέα Ι, ωστόσο, είναι δυνατόν να ενταχθούν και σχετικά θέματα εκτός του ανωτέρω πλαισίου (π.χ. λόγω της επικαιρότητας, ή/και των προτιμήσεων των φοιτητών). Ενδεικτικά θέματα των έως τώρα εργασιών είναι:

- Η ιστορική διαδρομή του ρόλου της γεωργίας στην οικονομική ανάπτυξη.
- Βιομηχανική επανάσταση και γεωργία, πρωταρχική συσσώρευση.
- Αγροτικό πλεόνασμα, γαιοπρόσοδος, αγροτικές μεταρρυθμίσεις.
- Η θεωρητική και οικονομική σημασία των ιδιομορφιών (φυσικών, βιολογικών, οικονομικών) της αγροτικής παραγωγής.
- Καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής και γεωργία.
- Εμπόδια και τρόποι διείσδυσης του κεφαλαίου στην αγροτική παραγωγή.
- Ιδιοποίηση και υποκατάσταση.
- Λειτουργικά τρόφιμα.
- Πρώτες ύλες γενικής χρήσης.
- Γενετικώς τροποποιημένοι οργανισμοί.
- Το παγκόσμιο αγροτροφικό σύστημα, διεθνείς οργανισμοί, πολυεθνικές εταιρείες.
- Πείνα και υποσιτισμός, διατροφική ασφάλεια και διατροφική ανεξαρτησία.
- Ο ρόλος του πρωτογενούς τομέα στην Ελλάδα (συμμετοχή στο ΑΕΠ, την απασχόληση, τις επενδύσεις, την κατανάλωση, το εξωτερικό εμπόριο).
- Διακλαδικές σχέσεις του πρωτογενούς τομέα.
- Ανάλυση επιμέρους κλάδων του αγροτροφικού συστήματος.
- Πολυλειτουργική γεωργία, πολυαπασχόληση, αποαγροτοποίηση της υπαίθρου.
- Συμβολαϊκή γεωργία.
- Γεωργία και περιβάλλον.
- Οι μετανάστες στην ελληνική γεωργία.
- Εναλλακτικές τάσεις και κινήματα σχετικά με τη διατροφή.
- Κοινή Αγροτική Πολιτική.

- Συλλογικές μορφές οικονομικής δραστηριότητας στον πρωτογενή τομέα.
- Ιδιωτικοποίηση της ζωής μέσω κατοχύρωσης πνευματικών δικαιωμάτων (TRIPS: Trade Related Intellectual Property Rights).
- Ιδιωτικοποίηση του νερού στη Λατινική Αμερική.
- Γεωργία και νεοφιλελευθερισμός.
- Ιδιωτικές προδιαγραφές στα τρόφιμα (private standards).
- Εξέταση ενός διατροφικού σκανδάλου (νόσος των τρελών αγελάδων, διοξίνες, εξασθενές χρώμιο, νόσος των πτηνών, κ.ά.).
- Βιοπειρατεία.
- Αγορά γης από κράτη και εταιρείες στην επικράτεια άλλων χωρών.
- Παρουσίαση δραστηριοτήτων μιας πολυεθνικής εταιρίας του αγροτροφικού συστήματος.
- Παρουσίαση ενός κλάδου ή προϊόντος του αγροτροφικού συστήματος (σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό, εθνικό επίπεδο).
- Διαδικασίες συγκέντρωσης και συγκεντροποίησης στο αγροτροφικό σύστημα.
- Βιοκαύσιμα. Ενεργειακό ισοζύγιο βιοκαυσίμων.
- Εναλλακτικά κινήματα στον χώρο των τροφίμων (via campesina, fair trade, slow food, local food κ.ά.).
- Γεωργία και κλιματική αλλαγή.
- Green washing.
- Food miles.

Βασικό εγχειρίδιο

Eco, U. (1994). **Πώς Γίνεται μία Διπλωματική Εργασία**, Εκδόσεις Νήσος, Αθήνα.

Dunleavy, P. (2006). **Η Διδακτορική Διατριβή: Οργάνωση, Σχεδιασμός, Συγγραφή, Ολοκλήρωση**, Εκδόσεις Πλέθρον, Αθήνα.

Howard, K. και Sharp, J.A. (1994). **Η Επιστημονική Μελέτη. Οδηγός Σχεδιασμού και Διαχείρισης Πανεπιστημιακών Ερευνητικών Εργασιών**, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.

Παπαγιαννοπούλου, Μ. (1999). **Η Εκπόνηση Μελετών στις Κοινωνικές Επιστήμες. Θεωρητικές και Μεθοδολογικές Κατευθύνσεις**, Ε.Κ.Κ.Ε, Αθήνα.

Πολίτης, Α. (1998). **Υποσημειώσεις και Παραπομπές**, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο.

Ζαφειρόπουλος, Κ. (2005). **Πώς Γίνεται μια Επιστημονική Εργασία**, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.

Thomson, W. (1999). **The Young Person's Guide to Writing Economic Theory**, Journal of Economic Literature, Vol. 37(1), pp. 157-183,

(2013). **Βιβλιογραφικές Αναφορές. Συνοπτικός Οδηγός στους Τρόπους Ορθής Αξιοποίησης και Χρήσης των Βιβλιογραφικών Αναφορών**, http://www.lis.upatras.gr/wp-content/uploads/2013/01/Citations_LIS_Guide.pdf,

(2015). **Εργαλείο Σύνταξης Βιβλιογραφικών Παραπομπών**, <http://orion.lib.teithe.gr/index.php?page=additional-references>,

(2015). **Guide to the Harvard System of Referencing**, <http://libweb.anglia.ac.uk/referencing/harvard.htm>,

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
46	0	119	165

Διαλέξεις

1η Εβδομάδα Συναντήσεων: Διαδικαστικά Ζητήματα

- Σύντομη παρουσίαση κεντρικού θέματος και επιμέρους θεματικών ενοτήτων.
 - Υποβολή αιτήσεων και επιλογή φοιτητών που θα παρακολουθήσουν το σεμινάριο.
-

2η Εβδομάδα Συναντήσεων: Εισαγωγή (Α)

- Αναλυτική παρουσίαση κεντρικού θέματος και των επιμέρους θεματικών ενοτήτων.
 - Έναρξη διαδικασίας επιλογής θέματος εργασίας από τους φοιτητές.
-

3η Εβδομάδα Συναντήσεων: Εισαγωγή (Β)

- Αναλυτική παρουσίαση των επιμέρους θεματικών ενοτήτων.
 - Οριστικοποίηση επιλογής θέματος εργασίας από τους φοιτητές.
-

4η Εβδομάδα Συναντήσεων: Εισαγωγή (Γ)

- Αναλυτική παρουσίαση των επιμέρους θεματικών ενοτήτων.

5η Εβδομάδα Συναντήσεων: Εισαγωγή (Δ)

- Μεθοδολογία συγγραφής εργασιών, αναζήτηση πηγών και βιβλιογραφίας.

6η Εβδομάδα Συναντήσεων: Συζήτηση

- Συζήτηση σχετικά με τα θέματα και τη διαδικασία εργασίας, παρουσίασης και συγγραφής των εργασιών.

7η-13η Εβδομάδα Συναντήσεων: Παρουσίαση - Συζήτηση Εργασιών

Σκοπός Μαθήματος

Ο σκοπός του σεμιναρίου είναι να εφαρμόσουν οι φοιτητές τα εργαλεία που έχουν αποκτήσει στα μαθήματα των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και της Στατιστικής-Οικονομετρίας σε ένα οικονομικό ερώτημα της επιλογής τους. Στις διαλέξεις που θα πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, θα γίνει προσπάθεια εφαρμογής της οικονομικής θεωρίας στην μελέτη της συμπεριφοράς στατιστικών στοιχείων ή εκτιμητών κάτω από διαφορετικά είδη δεδομένων και μεγέθη του δείγματος. Τμήμα του σεμιναρίου θα αναλωθεί στην παρουσίαση λογισμικών εμπορικού και ανοικτού κώδικα τα οποία και θα πρέπει να υιοθετήσουν σαν εργαλεία ανάλυσης οι φοιτητές. Οι συμμετέχοντες στο σεμινάριο θα έχουν την επιλογή συλλογής δεδομένων με χρήση ερωτηματολογίων εάν δεν επιθυμούν δεδομένα από σχετικές βάσεις. Το σεμινάριο απευθύνεται σε φοιτητές που τους ενδιαφέρει να εμβαθύνουν την γνώση τους στην εφαρμοσμένη στατιστική έρευνα και στις δυνατότητες αξιοποίησης νέων καινοτόμων λογισμικών.

Οι φοιτητές που θα γραφτούν στο σεμινάριο θα πρέπει να ολοκληρώσουν μια εμπειρική εργασία κατά την διάρκεια του εξαμήνου. Η εργασία συμπεριλαμβάνει τα εξής βήματα:

- Εύρεση θέματος που να έχει σχέση με την οικονομική βιβλιογραφία (Econlit).
- Εύρεση βιβλιογραφίας σχετικής με το θέμα.
- Εύρεση δεδομένων για να γίνει η εμπειρική ανάλυση.
- Ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων.
- Παρουσίαση και συγγραφή εμπειρικής εργασίας.

Το λογισμικό LimeSurvey

Στο σεμινάριο θα γίνει παρουσίαση του εξυπηρετητή - λογισμικού ανοικτού κώδικα LimeSurvey που είναι ελεύθερα διαθέσιμος στην ακόλουθη ιστοσελίδα <https://www.limesurvey.org> και αναπτύσσεται μέσω συγκεκριμένων ομάδων του διαδικτύου. Με όχημα το συγκεκριμένο λογισμικό θα μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να συντάξουν έρευνες με χρήση ερωτηματολογίων σε πραγματικό χρόνο.

Το σεμινάριο διεκπεραιώνεται σε **δεκατρείς (13)** εβδομάδες συναντήσεων που θα πραγματοποιηθούν στο ΔΙΕΠ και στο Εργαστήριο Η/Υ της Σχολής, ανάλογα τη διαθεσιμότητα τους. Οι συμμετέχοντες θα ενημερώνονται εγκαίρως για την αίθουσα που θα πραγματοποιούνται οι συναντήσεις. Η παρακολούθηση των συναντήσεων είναι **υποχρεωτική** για τους φοιτητές του σεμιναρίου.

Διδάσκοντες

Δράκος Περικλής

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/enrol/index.php?id=6

Απαιτούμενες γνώσεις

Για την παρακολούθηση του σεμιναρίου είναι απαραίτητη η μεγάλη εξοικείωση με υπολογιστές, γνώση της Αγγλικής γλώσσας καθώς και με την στατιστική και με τους στατιστικούς ελέγχους υποθέσεων. Επίσης, απαιτείται εξοικείωση με το πολλαπλό γραμμικό υπόδειγμα παλινδρόμησης και τους ελέγχους ατομικών συντελεστών και των γραμμικών τους περιορισμών. Λόγω της φύσης του σεμιναρίου που αφορά σε μεγάλο τμήμα του, την εφαρμοσμένη στατιστική και οικονομετρία, είναι απαραίτητο οι φοιτητές που θα επιλεγούν από τον διδάσκοντα να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τα μαθήματα Στατιστική ΙΙ (ΟΙΚ1006), Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές ΙΙ (ΟΙΚ2501), Οικονομετρία Ι (ΟΙΚ2003) και Μαθηματικά Ι (ΟΙΚ1001).

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες Τρόπος αξιολόγησης

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εκτελεί τα εξής:

- Να έχει χρησιμοποιήσει λογισμικό στατιστικής ανάλυσης (εμπορικού αλλά και ανοικτού κώδικα) και να διακρίνει την σύνδεση τους με την στατιστική, την οικονομετρία και μαθήματα που κάνουν ευρεία χρήση ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης στις οικονομικές επιστήμες.
- Να έχει αποκτήσει γνώση των αρχών στατιστικών και οικονομετρικών λογισμικών από θεωρητική και από πρακτική άποψη.
- Να μπορεί να περιγράφει και να ερμηνεύει σύνθετα αποτελέσματα στατιστικών εννοιών, ελέγχων υποθέσεων και ειδικών οικονομετρικών προβλημάτων.
- Να μπορεί να σχεδιάσει ένα ερωτηματολόγιο.
- Να μπορεί να καταρτίσει, να κωδικοποιήσει και να αναλύσει ένα ερωτηματολόγιο ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας.

Οι γενικές ικανότητες που θα αποκτήσει ο/η φοιτητής/τρια με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου είναι:

- Αυτόνομη εργασία.
 - Ομαδική εργασία.
 - Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
 - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνεται **συνδυαστικά** από την γραπτή εργασία και την προφορική παρουσίαση των κυριότερων αποτελεσμάτων της στην τάξη. Η προφορική παρουσίαση θα γίνει στις **δύο τελευταίες εβδομάδες** των μαθημάτων, (με υποχρεωτική χρήση λογισμικού παρουσίασης), ενώ η γραπτή εργασία πρέπει να παραδοθεί την **τελευταία μέρα** της κανονικής εξεταστικής περιόδου του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών (Φεβρουαρίου ή Ιουνίου).

Οδηγίες για την Εργασία:

Η εργασία πρέπει να αφορά την μελέτη της συμπεριφοράς κάποιου οικονομικού ή στατιστικού προβλήματος ή μεθόδου εκτίμησης-ανάλυσης δεδομένων κάτω από πραγματικές συνθήκες αγοράς. Για την πραγματοποίηση της εργασίας, οι φοιτητές δύναται να **γράψουν και απαιτούμενο κώδικα** σε HTML, Eviews, SPSS, Gretl, ο οποίος θα περιλαμβάνει την εκτέλεση ή υπολογισμό συγκεκριμένων στατιστικών δεδομένων που συνοψίζουν τα αποτελέσματα και γραφήματα. Ο κώδικας αυτός θα είναι μέρος της γραπτής εργασίας ως **παράρτημα** και όχι στο κύριο κείμενο. Οι φοιτητές πρέπει να **προτείνουν** ένα συγκεκριμένο θέμα για την εργασία τους κατά την διάρκεια των πρώτων συναντήσεων και σε καμία περίπτωση μετά την **πέμπτη** συνάντηση. Θέματα εργασιών που έχουν δοθεί τα δύο προηγούμενα έτη **δεν επιτρέπονται**. Η γραπτή εργασία που θα παραδοθεί στο τέλος του εξαμήνου θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τα ακόλουθα μέρη:

- Περίληψη: Θα περιγράφεται ο σκοπός της εμπειρικής εργασίας.
 - Θεωρία: Βασικές υποθέσεις του οικονομικού προβλήματος ή της έρευνας. Περιγραφή για τις επιπτώσεις που προκύπτουν στην ανάλυση- εκτίμηση των δεδομένων.
 - Περιγραφή της ανάλυσης: υποδείγματα, τιμές παραμέτρων, μέγεθος δείγματος, αριθμός προσομοιώσεων κ.λπ.
 - Αποτελέσματα: πίνακες, γραφήματα, σχόλια.
 - Συμπεράσματα της εμπειρικής εργασίας.
 - Βιβλιογραφία.
 - Παράρτημα με κώδικα που τυχόν χρησιμοποιήθηκε ή εντολές λογισμικού.
- Περισσότερες πληροφορίες για την δομή της εργασίας βρίσκονται στη ιστοσελίδα του σεμιναρίου στον ιστότοπο moodle του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών.
- ### Ενδεικτικές Εργασίες Παλιότερων Ετών:
- Προσδιοριστικοί παράγοντες της τιμής πώλησης των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων.

- Η επίδραση της παγκοσμιοποίησης στη διανομή του εισοδήματος.
- Μια εμπειρική ανάλυση των παραγόντων της διεθνούς τουριστικής ζήτησης, Η περίπτωση της Ελλάδας.
- Οι διαταραχές του πετρελαίου, το χρηματιστήριο, η οικονομική δραστηριότητα και η απασχόληση στην Ελλάδα.
- Συγκριτική μελέτη για τις μακροχρόνιες επιπτώσεις των Ολυμπιακών Αγώνων.
- Ύπαρξη ημερολογιακών ανωμαλιών στον δείκτη του χρηματιστηρίου του Λονδίνου FTSE100.
- Εισοδηματική ανισότητα στις PIGS.
- Καθοριστικοί παράγοντες της εγκληματικότητας. Δεδομένα Eurostat, 27 χώρες ΕΕ 2000-2007.

Φροντιστηριακά μαθήματα

Εργαστηριακή άσκηση και φροντιστήριο.

Βασικό εγχειρίδιο

Δράκος, Π. (2016). **Σημειώσεις στους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές III**, Ρέθυμνο.

(2016). **Gretl: Gnu Regression, Econometrics and Time-series Library**, <http://gretl.sourceforge.net/win32/>,

(2016). **LimeSurvey: Advanced Online Survey System**, http://manual.limesurvey.org/wiki/LimeSurvey_Manual/el,

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Kleiber, C. and Zeileis, A. (2008). **Applied Econometrics with R**, Springer,

Γναρδέλλης, Χ. (2013). **Ανάλυση Δεδομένων με το IBM SPSS Statistics 21**, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

Δριτσάκη, Μ.Ν. και Δριτσάκη, Χ.Ν. (2013). **Εισαγωγή στην Οικονομετρία**, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα.

<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)</i>	Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
	47	30	83	160

Διαλέξεις

1η Εβδομάδα Συναντήσεων: Διαδικασία της Εμπειρικής Έρευνας

- Περιγραφή και στόχοι του σεμιναρίου.
- Εγκατάσταση του λογισμικού Eviews - Gretl και η χρήση της βοήθειας help.
- Βασικές πράξεις και δημιουργία σύνθετων αρχείων δεδομένων.
- Βασικές συναρτήσεις και μαθηματικές σταθερές.

2η Εβδομάδα Συναντήσεων: Μετασχηματισμοί Σειρών, Συναρτήσεις και Δυναμικά Γραφήματα

- Είδη μεταβλητών και παραμετρική ανάλυση.
- Μετασχηματισμοί σειρών και στατιστικές συναρτήσεις.
- Συναρτήσεις κατανομών τυχαίων μεταβλητών.
- Δυναμικά γραφήματα: plot και ιστογράμματα.

3η Εβδομάδα Συναντήσεων: Eviews - Gretl για Προχωρημένους I

- Δημιουργία μητρώων και πράξεις με μήτρες.
- Εισαγωγή δεδομένων από αρχεία κειμένου (προβλήματα - τεχνικές).
- Οικονομετρικά προβλήματα.
- Η χρήση της συνάρτησης ls για την εκτίμηση του πολλαπλού γραμμικού υποδείγματος παλινδρόμησης.

4η Εβδομάδα Συναντήσεων: Eviews - Gretl για Προχωρημένους II

- Έλεγχοι καταλοίπων.
- Έλεγχοι Σταθερότητας.
- Έλεγχοι Αυτοσυσχέτισης - Ετεροσκεδαστικότητας.
- Τάσεις και Κινητός Μέσος.

5η Εβδομάδα Συναντήσεων: Παρουσίαση LimeSurvey I

- Ποιοτικές Μεταβλητές.
- Κατασκευή και κωδικοποίηση ερωτηματολογίων.
- Κατασκευή online surveys με κώδικα στον εξυπηρετητή LimeSurvey του τμήματος Ι.

6η Εβδομάδα Συναντήσεων: Παρουσίαση LimeSurvey II

- Κατασκευή online surveys με κώδικα στον εξυπηρετητή LimeSurvey του τμήματος II.
- Εξαγωγή δεδομένων από LimeSurvey σε εμπορικά και λογισμικά ανοικτού κώδικα.
- Αυτόματη περιγραφική ανάλυση ερωτηματολογίων.

7η Εβδομάδα Συναντήσεων: Eviews - Gretl για Προχωρημένους III

- Χρήση Ψευδο-μεταβλητών και προβλήματα.
- Το πρόβλημα της πολυσυγγραμμικότητας.
- Χρονοσειρές και έλεγχος μοναδιαίας ρίζας.

8η Εβδομάδα Συναντήσεων: Δεδομένα PANEL - Συζήτηση για την Πρόοδο των Εργασιών

- Εισαγωγή και μετασχηματισμός δεδομένων.
- Εκτίμηση δεχόμενων PANEL.
- Συζήτηση για την πρόοδο των εργασιών - Παρουσίαση αποτελεσμάτων.

9η Εβδομάδα Συναντήσεων: Συστήματα Εξισώσεων και Παρουσίαση Διαφορετικών Μεθόδων Εκτίμησης - Συζήτηση για την Πρόοδο των Εργασιών

- Συστήματα Εξισώσεων - Παράδειγμα Συστήματος ζήτησης.
- Εκτίμηση με μέθοδο SURE.
- Επιβολή και ενσωμάτωση περιορισμών στις εξισώσεις.
- Πρόοδος των εργασιών και απορίες.

10η Εβδομάδα Συναντήσεων: Πολυμεταβλητή Ανάλυση Αποτελεσμάτων Ερωτηματολογίων

- Συσχετίσεις μεταβλητών ποσοτικών και μη.
- Πίνακας διπλής εισόδου (ή πίνακας σύμπτωσης).
- Ανάλυση διακύμανσης επαναλαμβανόμενων μετρήσεων.
- Πρόοδος Εργασιών και απορίες.

11η Εβδομάδα Συναντήσεων: Τεχνικές Παρουσίασης - Πρόοδος Εργασιών

- Παρουσίαση λογισμικών **ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ** ανοικτού και εμπορικού κώδικα.
- Τεχνικές μεταφοράς αντικειμένων και κειμένου σε διαφορετικά πακέτα παρουσιάσεων.
- Έλεγχος αποτελεσμάτων της εμπειρικής εργασίας.

12η Εβδομάδα Συναντήσεων: Παρουσίαση Εργασιών - Μοντέλων Παλινδρόμησης I

Σκοπός Μαθήματος

Αυτό το σεμιναριακό μάθημα εισάγει τους φοιτητές στις διαδικασίες της συλλογής, διαχείρισης και ανάλυσης δεδομένων. Έμφαση δίνεται σε πρωτογενή δεδομένα που αποτυπώνουν γνώμες, τάσεις και προτιμήσεις, των οποίων η συλλογή και η διαχείριση διενεργείται με ενδεδειγμένες μεθόδους που διασφαλίζουν ορθότητα και ακρίβεια. Περαιτέρω, η ανάλυση δεδομένων βασίζεται σε τεκμηριωμένες τεχνικές που διασφαλίζουν την εγκυρότητα των συμπερασμάτων.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου οι φοιτητές καλούνται αρχικά να παρακολουθήσουν διαλέξεις θεωρητικής κατάρτισης. Στη συνέχεια αναπτύσσεται ένα παιχνίδι ρόλων, όπου οι φοιτητές καλούνται να λειτουργήσουν ως επαγγελματίες που συμμετέχουν στην διαδικασία έρευνας υπό την επίβλεψη προϊσταμένου προς την επίτευξη ενός ολοκληρωμένου αποτελέσματος προς έναν ενδιαφερόμενο (φορέα ή επιχείρηση). Έτσι, καλούνται να διεξάγουν πρωτογενή έρευνα (ως εργαστηριακή άσκηση), να αναλύσουν αυτόνομα τα αποτελέσματα, να συντάξουν τεχνική αναφορά και να δημιουργήσουν μια αποτελεσματική παρουσίαση των ευρημάτων τους.

Διδάσκοντες

Πηγουνάκης Κωστής

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

https://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/view.php?id=101

Απαιτούμενες γνώσεις

Προϋπόθεση για το μάθημα είναι ο φοιτητής να έχει εξοικείωση με τις βασικές έννοιες των μαθημάτων των Μαθηματικών, της Στατιστικής και των Υπολογιστών που διδάσκονται στο Τμήμα. Επίσης προϋποθέτει ευχέρεια στη χρήση εφαρμογών γραφείου και ανάλυσης δεδομένων.

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει γνώσεις για τα εξής:

- αποτύπωση των απαιτήσεων του ενδιαφερόμενου για την έρευνα,
- προσδιορισμό του προβλήματος,
- επιλογή μεθοδολογίας συλλογής στοιχείων,
- σχεδιασμό της έρευνας,
- συλλογή των δεδομένων,
- επεξεργασία και διαχείριση των δεδομένων,
- ανάλυση των αποτελεσμάτων και εξαγωγή συμπερασμάτων,
- συγγραφή τεχνικής αναφοράς, και
- παρουσίαση αποτελεσμάτων.

Οι γενικές ικανότητες που θα αποκτήσει ο/η φοιτητής/τρια με την ολοκλήρωση του μαθήματος είναι:

- Χρήση εργαλείων και τεχνολογιών.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.
- Λήψη αποφάσεων.
- Ομαδική εργασία.

- Αυτόνομη εργασία.

Τρόπος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση βασίζεται σε δύο ισοδύναμους άξονες. Ο πρώτος αφορά αφ' ενός την κατανόηση των θεωρητικών διαλέξεων που διαπιστώνεται μέσω ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών ανά διάλεξη και αφ' ετέρου τη συμμετοχή στη διεξαγωγή της πρωτογενούς έρευνας ως εργαστηριακής άσκησης. Η αξιολόγηση των δραστηριοτήτων του πρώτου άξονα είναι διχοτομική. Ο δεύτερος άξονας στοχεύει στην επίτευξη αποτελεσμάτων προς τον ενδιαφερόμενο για την έρευνα και αφορά στη σύνταξη τεχνικής αναφοράς που αποτυπώνει τη διαδικασία της έρευνας, την ανάλυση των δεδομένων, την εξαγωγή συμπερασμάτων και τις προτάσεις προς τον ενδιαφερόμενο, καθώς και στη δημιουργία σύντομης παρουσίασης των ευρημάτων για τον ενδιαφερόμενο. Η αξιολόγηση του δεύτερου άξονα βασίζεται στην ποιότητα των παραδοτέων (τεχνική αναφορά και παρουσίαση) σε σχέση με αυτό που αναμένεται από έναν επαγγελματία του χώρου.

Φροντιστηριακά μαθήματα

Δεν υπάρχουν.

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Σιώμοκος, Γ.Ι. και Μαύρος, Δ.Α. (2008). **Έρευνα Αγοράς**, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα.

Σταθακόπουλος, Β. (2005). **Μέθοδοι Έρευνας Αγοράς**, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα.

Μαλλiάρης, Π. (2001). **Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ**, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα.

Kotler, P. (2000). **Marketing Management (The Millennium Edition)**, Prentice Hall International,

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
47	0	102	149

Διαλέξεις

1η Εβδομάδα Συναντήσεων: Εισαγωγή – Δεδομένα, Λήψη Αποφάσεων, Ποιοτική και ποσοτική έρευνα

2η Εβδομάδα Συναντήσεων: Διαδικασίας της έρευνας – Σχέδιο, Τύποι, Λόγοι Αποτυχίας

3η Εβδομάδα Συναντήσεων: Σχεδιασμός Συλλογής Δεδομένων

4η Εβδομάδα Συναντήσεων: Μέθοδοι Συλλογής Δεδομένων - Επιλογή Δείγματος, Δειγματοληψία

5η Εβδομάδα Συναντήσεων: Ποιοτική έρευνα

6η Εβδομάδα Συναντήσεων: Εργαλεία Ανάλυσης, Σύνταξη Τεχνικής Αναφοράς, Παρουσίαση Αποτελεσμάτων

7η Εβδομάδα Συναντήσεων: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ - Προετοιμασία και Εξοικείωση με τον εξοπλισμό διεξαγωγής έρευνας

8η-9η Εβδομάδα Συναντήσεων: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ - Διεξαγωγή πρωτογενούς έρευνας

10η-12η Εβδομάδα Συναντήσεων: Διαχείριση και ανάλυση αποτελεσμάτων, Σύνταξη Τεχνικής Αναφοράς, Δημιουργία Παρουσίασης

13η Εβδομάδα Συναντήσεων: Υποβολή Τεχνικής Αναφοράς και Παρουσίασης αποτελεσμάτων

- Παρουσιάσεις αποτελεσμάτων.
-

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ II - ΟΙΚ4205

Σκοπός Μαθήματος

Βασικός σκοπός του σεμιναρίου είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές σε θέματα της Οικονομικής των Μέσων Ψυχαγωγίας και Ενημέρωσης αναλύοντας εμπειρικά τμήματα της συγκεκριμένης αγοράς στην Ελλάδα και διεθνώς. Τα τμήματα της αγοράς που αφορούν το σεμινάριο είναι:

- ο κινηματογράφος και το θέατρο
- η βιομηχανία της μουσικής και των εκδόσεων
- η τηλεόραση, το ραδιόφωνο και τα ΜΜΕ
- οι υπηρεσίες διασκέδασης και αναψυχής
- την τέχνη (ζωγραφική, λογοτεχνία, ποίηση)
- τα τυχερά παιχνίδια

Το σεμινάριο διεκπεραιώνεται σε 13 εβδομαδιαίες συναντήσεις, η παρακολούθηση των οποίων είναι υποχρεωτική και προσμετράει στον τελικό βαθμό του σεμιναρίου. Οι φοιτητές που θα επιλεγθούν στο σεμινάριο θα μοιραστούν σε ομάδες και κάθε ομάδα αναλαμβάνει να παρουσιάσει μια συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης (case study) από την Ελληνική ή τη διεθνή πραγματικότητα, καθώς και την αντίστοιχη θεωρία στην οποία η μελέτη περίπτωσης εμπίπτει.

Διδάσκοντες

Τζουβελέκας Βαγγέλης

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/view.php?id=93

Απαιτούμενες γνώσεις

Βασικές έννοιες οικονομικής ανάλυσης, όπως αυτές διδάσκονται στην Μικροοικονομική Θεωρία είναι χρήσιμες αλλά όχι απαραίτητες για την κατανόηση του περιεχομένου του μαθήματος. Συγκεκριμένα, απαιτείται εξοικείωση με τη θεωρία βελτιστοποίησης και την λειτουργία των ολιγοπωλιακών αγορών. Επίσης, βασικά στοιχεία της αριστοποιητικής συμπεριφοράς των καταναλωτών και του προσδιορισμού της αγοραίας ισορροπίας είναι απαραίτητα. Οι φοιτητές που θα επιλεγούν για το σεμινάριο θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τα ακόλουθα μαθήματα:

- Μικροοικονομική Θεωρία I - ΟΙΚ1005
- Μικροοικονομική Θεωρία II - ΟΙΚ2002
- Στατιστική I - ΟΙΚ1003
- Οικονομική των Μέσων Ψυχαγωγίας και Ενημέρωσης - ΟΙΚ3212
- Αγγλικά I - ΟΙΚ1401
- Αγγλικά II - ΟΙΚ1402

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου οι φοιτητές θα είναι σε θέση να εκτελούν τα εξής:

- Να κατανοεί τον τρόπο λειτουργίας της αγοράς των μέσων ψυχαγωγίας και ενημέρωσης καθώς και τις ιδιαιτερότητες της.

- Να συνδέει τα βασικά θεωρητικά εργαλεία οικονομικής θεωρίας που έχει διδαχθεί στα βασικά μαθήματα του Τμήματος με την πραγματική λειτουργία της συγκεκριμένης αγοράς.
- Να κατανοεί τον τρόπο με τον οποίο επιλέγει ο καταναλωτής τις δαπάνες του για αγαθά και υπηρεσίες ψυχαγωγίας και ενημέρωσης.
- Να διακρίνει τα αγαθά εμπειρίας από τα χρηστικά αγαθά και να κατανοεί τον προσδιορισμό της αγοραίας τους ισορροπίας.
- Να μελετά τον τρόπο δημιουργίας του κοινωνικού κεφαλαίου και να κατανοεί τη σημασία του στη δημιουργία καταναλωτικών προτύπων.
- Να μελετά την δομή και αποτελεσματικότητα συγκεκριμένων αγορών υπηρεσιών ψυχαγωγίας και ενημέρωσης.
Οι γενικές ικανότητες που θα αποκτήσουν οι φοιτητές με την ολοκλήρωση του μαθήματος είναι:
- Κατανόηση του τρόπου πραγματικής λειτουργίας των σύγχρονων αγορών για συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες.
- Χρήση των θεωρητικών εργαλείων της οικονομικής επιστήμης σε πραγματικά προβλήματα των αγορών.
- Κατανόηση του τρόπου λειτουργίας της βιομηχανίας του θεάματος και των μέσων ψυχαγωγίας.

Τρόπος αξιολόγησης

Η βαθμολόγηση του μαθήματος βασίζεται αποκλειστικά στην τελική εργασία των φοιτητών η οποία προσμετρά για το **100%** του τελικού βαθμού. Συγκεκριμένα για την αξιολόγηση των εργασιών προσμετρούν:

- η ικανότητα στην συγγραφή της τελικής εργασίας
- η ικανότητα στην παρουσίαση της τελικής εργασίας στην τάξη
- η ικανότητα να κατανοήσει και σχολιασμού όλων των εργασιών
- η ικανοποιητική γνώση της μελέτης περίπτωσης

Η παρουσίαση των εργασιών γίνεται στις δύο τελευταίες εβδομάδες του σεμιναρίου κατόπιν συνεννόησης με τους φοιτητές.

Φροντιστηριακά μαθήματα

Δεν υπάρχουν.

Βασικό εγχειρίδιο

Vogel, H.L. (2014). **Entertainment Industry Economics: A Guide for Financial Analysis (9th edition)**, Cambridge University Press, New York.

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Albaran, A.B. (2002). **Media Economics: Understanding Markets, Industries and Concepts (2nd edition)**, Blackwell, Iowa State Press.

Doyle, G. (2013). **Understanding Media Economics (2nd edition)**, Sage Publications, London.

Hoskins, C., McFadyen, S. and Finn, A. (2004). **Media Economics: Applying Economics to New and Traditional Media**, Sage Publications, London.

Sylvie, G., Wicks, J.L., Hollifield, C.A., Lacy, S. and Sohn, A.B. (2012). **Media Management: A Casebook Approach (4th edition)**, Routledge, London.

<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)</i>	Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
	52	0	88	140

Διαλέξεις

1η-2η Εβδομάδα: Εισαγωγή στην Δομή και το Περιεχόμενο του Σεμιναρίου

- Γενική αναφορά σε βασικά θεωρητικά θέματα που αφορούν τις αγορές των υπηρεσιών ψυχαγωγίας και ενημέρωσης.
 - Γενική περιγραφή της δομής και του περιεχομένου της εργασίας.
 - Ενδεικτικές περιπτώσεις θεμάτων με βάση τα οποία οι φοιτητές θα μπορέσουν να επιλέξουν τα θέματα που θα προτείνουν στην επόμενη συνάντηση.
-

3η Εβδομάδα: Επιλογή Θεμάτων

- Τελική επιλογή των θεμάτων κάθε ομάδας.
 - Γενικές κατευθύνσεις για τα πρώτα βήματα της εργασίας.
-

4η Εβδομάδα: Συνοπτική Παρουσίαση των Εργασιών

- Πρώτη συνοπτική παρουσίαση των θεμάτων που έχουν ανατεθεί σε κάθε ομάδα.
 - Ενημέρωση και σχόλια από όλες τις ομάδες για την πορεία των εργασιών.
 - Οι πρώτες παρουσιάσεις μπορούν να γίνουν είτε προφορικά ή με την χρήση Powerpoint.
-

5η-7η Εβδομάδα: Έλεγχος της Προόδου των Εργασιών

- Συζήτηση για την πρόοδο των εργασιών των ομάδων και την μεταξύ τους αλληλεπίδραση.
 - Εντοπισμός και ανάλυση θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος.
-

8η Εβδομάδα: Ενδιάμεση Αξιολόγηση Εργασιών

- Αναλυτική παρουσίαση των εργασιών.

- Κριτική αποτίμηση και σχολιασμός από όλες τις ομάδες.

9η-10η Εβδομάδα: Έλεγχος της Προόδου των Εργασιών

- Συζήτηση για την πρόοδο των εργασιών των ομάδων και την μεταξύ τους αλληλεπίδραση.
- Εντοπισμός και ανάλυση θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος.

11η-13η Εβδομάδα: Παρουσίαση Εργασιών

- Τελική παρουσίαση των εργασιών, η οποία θα γίνει υποχρεωτικά με την χρήση Powerpoint.
-

Σκοπός Μαθήματος

Ο σκοπός του σεμιναρίου είναι να εισάγει τους φοιτητές στην ακαδημαϊκή συζήτηση και στην έρευνα σε θέματα Νομισματικής Θεωρίας και Πολιτικής. Οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν έρευνα σε επίκαιρα θέματα και να δώσουν απαντήσεις σε τρέχοντες προβληματισμούς, με έμφαση στην εφαρμογή της Νομισματικής Πολιτικής. Το είδος της έρευνας που θα εκπονήσουν μπορεί να είναι εμπειρική μελέτη (με χρήση των σύγχρονων οικονομετρικών εργαλείων), μελέτη περίπτωσης, ανασκόπηση και ανάλυση θεωρητικής κι εμπειρικής βιβλιογραφίας, κ.α. Στο πλαίσιο της έρευνάς τους, οι φοιτητές θα εκπαιδευτούν, μεταξύ άλλων, στην αναζήτηση βιβλιογραφίας, στη χρήση βιβλιογραφικών αναφορών, στη συγγραφή επιστημονικής εργασίας και στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων της μελέτης τους. Το σεμινάριο διεκπεραιώνεται σε 13 εβδομάδες συναντήσεων. Η συμμετοχή στις συναντήσεις είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές του σεμιναρίου.

Διδάσκοντες

Γιαννέλλης Νικόλαος

Απαιτούμενες γνώσεις

Οι φοιτητές που θα παρακολουθήσουν το σεμινάριο πρέπει να έχουν καλό υπόβαθρο γνώσης στην Μακροοικονομική Θεωρία. Όσοι φοιτητές επιλέξουν να εκπονήσουν εμπειρική μελέτη θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τις στατιστικές και οικονομετρικές μεθόδους που έχουν διδαχθεί στα σχετικά μαθήματα.

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εκτελεί τα εξής:

- Να επιλέγει και να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τις πηγές του/της (βιβλιογραφία και άλλες πηγές).
 - Να συλλέγει στατιστικά δεδομένα και να εκπονεί ερευνητική μελέτη αξιοποιώντας τα στατιστικά δεδομένα.
 - Να χρησιμοποιεί και να προσαρμόζει τα θεωρητικά κι εμπειρικά εργαλεία ανάλογα με το θέμα που εξετάζει.
 - Να εξαγει συμπεράσματα και να τα τεκμηριώνει με βάση τη θεωρητική κι εμπειρική εξειδίκευση του υποδείγματος που χρησιμοποιεί.
 - Να συγγράφει επιστημονικές εργασίες.
 - Να παρουσιάζει προφορικά τις εργασίες του/της.
 - Να προτείνει πολιτικές και λύσεις στα προβλήματα που μελετά.
- Οι γενικές ικανότητες που θα αποκτήσει ο/η φοιτητής/τρια με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου είναι:
- Εκπόνηση και συγγραφή επιστημονικής εργασίας.
 - Αναζήτηση κι εύρεση βιβλιογραφικών πηγών και στατιστικών δεδομένων.
 - Χρήση θεωρητικών κι εμπειρικών εργαλείων.
 - Κριτική σκέψη και αξιολόγηση εναλλακτικών προσεγγίσεων.
 - Παραγωγή νέων ιδεών.
 - Προφορική παρουσίαση εργασίας.
 - Αυτόνομη ή ομαδική εργασία.

Τρόπος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνεται συνδυαστικά. Η προφορική παρουσίαση (με χρήση PowerPoint ή αντίστοιχου λογισμικού) αξιολογείται με βαρύτητα 30% και η γραπτή εργασία (έκτασης περίπου 10.000 λέξεων) αξιολογείται με βαρύτητα 70%. Οδηγίες για τη δομή της εργασίας θα δοθούν στους φοιτητές του σεμιναρίου, από το διδάσκοντα, στις πρώτες συναντήσεις.

Φροντιστηριακά μαθήματα

Δεν υπάρχουν.

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
45	0	117	162

Διαλέξεις

1η Συνάντηση:

- Παρουσίαση του κεντρικού θέματος, των στόχων και των απαιτήσεων του σεμιναρίου.
- Συνοπτική παρουσίαση των θεματικών ενοτήτων του σεμιναρίου.
- Γνωστοποίηση προϋποθέσεων συμμετοχής στο σεμινάριο.
- Εκδήλωση ενδιαφέροντος (αίτηση συμμετοχής) από την πλευρά των φοιτητών.

2η Συνάντηση:

- Επιλογή φοιτητών στην ομάδα εργασίας του σεμιναρίου από τον διδάσκοντα.
- Αναλυτική παρουσίαση των θεματικών ενοτήτων του σεμιναρίου.
- Προ-επιλογή θέματος εργασίας από τους φοιτητές.

3η Συνάντηση:

- Τελική επιλογή θέματος εργασίας από τους φοιτητές.
- Σχεδιασμός πλάνου μελέτης κι εκπόνησης εργασίας (από τον διδάσκοντα).
- Παρουσίαση σταδίων έρευνας ανάλογα με το είδος της μελέτης (από τον διδάσκοντα).
- Παρουσίαση της δομής και των περιεχομένων της γραπτής εργασίας (από τον διδάσκοντα).
- Παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων για τη διαδικασία αναζήτησης βιβλιογραφίας (από τον διδάσκοντα).

4η Συνάντηση:

- Οδηγίες συγγραφής γραπτής εργασίας.
- Οδηγίες χρήσης βιβλιογραφικών αναφορών.
- Συζήτηση για το ζήτημα της λογοκλοπής και κατευθύνσεις για το πώς μπορεί να αποφευχθεί.
- Έλεγχος καταλληλότητας βιβλιογραφίας.

5η Συνάντηση:

- Πρώτη παρουσίαση του πλάνου, της δομής και των περιεχομένων της εργασίας από τους φοιτητές (με PowerPoint ή άλλο πρόγραμμα).
 - Έλεγχος προόδου, σχολιασμός και παροχή κατευθύνσεων από τον διδάσκοντα.
-

6η Συνάντηση:

- Οδηγίες για την προφορική παρουσίαση της εργασίας.
 - Έλεγχος προόδου.
 - Υποστήριξη φοιτητών σε διάφορα θέματα.
 - Κατ' ιδίαν συνάντηση με όλους τους φοιτητές.
-

7η – 8η Συνάντηση:

- Έλεγχος προόδου.
 - Υποστήριξη φοιτητών σε διάφορα θέματα.
 - Κατ' ιδίαν συνάντηση με όλους τους φοιτητές.
-

9η – 13η Συνάντηση:

- Παρουσίαση εργασιών (με PowerPoint ή αντίστοιχο λογισμικό), συζήτηση και σχόλια από όλα τα μέλη του σεμιναρίου.
 - Παρατηρήσεις, διορθώσεις και προτάσεις από τον διδάσκοντα.
-

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ - ΟΙΚ4206

Σκοπός Μαθήματος

Το σεμινάριο έχει σαν σκοπό να δώσει το κίνητρο στους φοιτητές να εμβαθύνουν σε ειδικά θέματα της Χρηματοοικονομικής. Τα θέματα των εργασιών αποτελούνται από την παρουσίαση βασικών υποδειγμάτων θεωρητικής φύσεως και εφαρμογών αυτών (π.χ. το υπόδειγμα τιμολόγησης κεφαλαιουχικών περιουσιακών στοιχείων CAPM, το υπόδειγμα των τριών παραγόντων Fama & French, κ.α.) είτε της εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων που έχουν αποκτήσει οι φοιτητές στα μαθήματα της χρηματοοικονομικής σε νέα ερευνητικά θέματα (π.χ. διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων, πιστοληπτική διαβάθμιση, κ.α.).

Το σεμινάριο περιλαμβάνει δεκατρείς (13) εβδομάδες συναντήσεων. Η παρακολούθηση όλων των συναντήσεων είναι υποχρεωτικές. Θα πραγματοποιείται εβδομαδιαία επιτήρηση της προόδου των εργασιών.

Διδάσκοντες

Γαγάνης Χρυσοβαλάντης

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/view.php?id=111

Απαιτούμενες γνώσεις

Για την παρακολούθηση του σεμιναρίου επιθυμητή είναι η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων της Χρηματοοικονομικής Διοίκησης (ΟΙΚ3207) και της Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης (ΟΙΚ3206) καθώς και η επιτυχής παρακολούθηση της Στατιστικής II (ΟΙΚ1006) και της Οικονομετρίας I (ΟΙΚ2003).

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εκτελεί τα εξής:

- Να κατανοεί τον τρόπο εφαρμογής των Χρηματοοικονομικών υποδειγμάτων.
 - Να χρησιμοποιεί αρθρογραφία και πηγές σε εξειδικευμένα θέματα Χρηματοοικονομικής.
 - Να είναι σε θέση να εκπονεί αυτόνομη επιστημονική εργασία.
 - Να παρουσιάσει μια επιστημονική εργασία και να συμμετέχει με κριτικό τρόπο σε μια συζήτηση.
 - Να δημιουργεί νέες ερευνητικές ιδέες.
-

Τρόπος αξιολόγησης

Η βαθμολόγηση του σεμιναρίου βασίζεται σε μια τελική εργασία (55% του τελικού βαθμού), στην παρουσίαση της εργασίας (25% του τελικού βαθμού) και στην ενεργή συμμετοχή του φοιτητή μέσα από το σχολιασμό και την συζήτηση που αναπτύσσει στα πλαίσια των παρουσιάσεων από τους συμφοιτητές του (20% του τελικού βαθμού).

Φροντιστηριακά μαθήματα

Δεν υπάρχουν.

Βασικό εγχειρίδιο

Elton, E.J., Gruber, M.J., Brown, S. and Goetzmann, W. (2010). **Modern Portfolio Theory and Investment Analysis**, John Wiley and Sons Inc, New York.

Saunders, A. and Cornett, M. (2015). **Financial Markets and Institutions (6th edition)**, McGraw-Hill Education, New York.

Τζαβαλής, Η. και Πετραλιάς, Α. (2009). **Επενδύσεις**, Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών ΑΕ, Αθήνα.

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Sharpe, W.F., Alexander, G.J., Bailey, J.V. (1999). **Investments (6th edition)**, Prentice Hall, New York.

Rose, P.S. and Hudgins, S.C (2005). **Bank Management and Financial Services**, McGraw Hill, New York.

Παπαδάμου, Σ. (2009). **Διαχείριση Χαρτοφυλακίου μια Σύγχρονη Προσέγγιση**, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
39	0	101	140

Διαλέξεις

1η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Στόχοι και απαιτήσεις σεμιναρίου.

2η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Αναλυτική παρουσίαση προτεινόμενων θεμάτων και ενδεικτική αρθρογραφία για κάθε θέμα.

3η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Επιλογή θεμάτων.
- Μεθοδολογία για την εκπόνηση της εργασίας, αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων.

4η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Το Χρηματοπιστωτικό σύστημα.
 - Σύγχρονα θέματα στις χρηματαγορές και κεφαλαιαγορές.
-

5η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι και στρατηγικές αντιμετώπισης τους.
-

6η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Αμφισβήτηση της υπόθεσης της ορθολογικής κεφαλαιαγοράς.
 - Χρηματοοικονομικές κρίσεις.
-

7η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Υποδείγματα διαχείριση Πιστωτικού Κινδύνου.
-

8η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Αρχική παρουσίαση ατομικών εργασιών & έλεγχος προόδου.
-

9η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Το σύμφωνο της Βασιλείας στον Τραπεζικό κλάδο.
-

10η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Η επίδραση της εταιρικής διακυβέρνησης στην χρηματοοικονομική.
-

11η-13η Εβδομάδα Συναντήσεων:

- Τελική παρουσίαση των εργασιών.
-

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΜΕ R - ΟΙΚ4502

Σκοπός Μαθήματος

Το σεμινάριο σκοπεύει να εισάγει τους φοιτητές στον προγραμματισμό με τη χρήση της R. Συγκεκριμένα, να δώσει τις βάσεις στους φοιτητές για την εκμάθηση της R. Εγκατάσταση της R, φόρτωση, χειρισμός και εξαγωγή δεδομένων και επεξήγηση εννοιών όπως λίστα, διάνυσμα, τελεστής, πίνακας είναι τα πρώτα βήματα για την εκμάθηση της R. Εν συνεχεία, παρουσιάζονται συναρτήσεις απεικόνισης των δεδομένων και ακολουθεί ο προγραμματισμός συναρτήσεων από το χρήστη (self-written functions).

Διδάσκοντες

Τσαγρής Μιχαήλ

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

https://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/view.php?id=123

Απαιτούμενες γνώσεις

Στατιστική I (ΟΙΚ1003) και II (ΟΙΚ1006), Οικονομετρία I (2003) και II (2006), Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές για Οικονομολόγους I (ΟΙΚ1501) και II ΟΙΚ2501).

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εκτελεί τα εξής:

- Να μπορεί να εγκαθιστά στην R.
 - Να εισάγει και εξάγει δεδομένα στην και από την R.
 - Να ξεχωρίζει έννοιες όπως μεταβλητή, αντικείμενο και τις ιδιότητες αυτών.
 - Να είναι σε θέση να παρουσιάσει διαγραμματικά δεδομένα διάφορων τύπων.
 - Να μπορεί να γράφει απλές συναρτήσεις, συμπεριλαμβανομένου τη χρήση των εντολών for και while.
-

Τρόπος αξιολόγησης

Η βαθμολόγηση του μαθήματος βασίζεται σε εργασία που παραδίδεται στο τέλος του μαθήματος. Θα υπάρξει και παρουσίαση της εργασίας η οποία θα βαθμολογηθεί.

Φροντιστηριακά μαθήματα

Δεν υπάρχουν.

Βασικό εγχειρίδιο

Ντζούφρας, Ι. και Καρλής, Δ. (2016). **Εισαγωγή στον Προγραμματισμό και στη Στατιστική Ανάλυση με R**, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, Κάλλιπος, Αθήνα.

Φόρτος εργασίας
εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις
52

Φροντιστήρια
0

Αυτοτελής μελέτη
88

Σύνολο
140

Διαλέξεις

1η Εβδομάδα Συναντήσεων: Εισαγωγή
Ντζούφρας, Ι. και Καρλής, Δ., Κεφ. 1.

- Περιγραφή και στόχοι σεμιναρίου.
- Εγκατάσταση της R.
- Βασικές πράξεις στην R.
- Πακέτα στην R.

2η Εβδομάδα Συναντήσεων: Διανύσματα και Τελεστές
Ντζούφρας, Ι. και Καρλής, Δ., Κεφ. 2.

- Διανύσματα και τελεστές.
- Απλές πράξεις στην R.
- Εντολές στην R, νούμερα και χαρακτήρες.

3η Εβδομάδα Συναντήσεων: Εισαγωγή/εξαγωγή Δεδομένων και
Πίνακες-αντικείμενα Data.frame
Ντζούφρας, Ι. και Καρλής, Δ., Κεφ. 3, 4.

- Εισαγωγή – εξαγωγή δεδομένων.
- Εισαγωγή δεδομένων διαφορετικής μορφής με τη χρήση πακέτου.
- Πίνακες – data.frame.
- Λίστες.

4η Εβδομάδα Συναντήσεων: Απεικόνιση Δεδομένων
Ντζούφρας, Ι. και Καρλής, Δ., Κεφ. 5.

- Διαγράμματα για συνεχή δεδομένα.
- Διαγράμματα για κατηγορικά δεδομένα.
- Πολλά διαγράμματα σε ένα παράθυρο.
- Εξαγωγή και αποθήκευση διαγραμμάτων.

5η Εβδομάδα Συναντήσεων: Οι Εντολές for και while

Ντζούφρας, Ι. και Καρλής, Δ., Κεφ. 6.

- Η εντολή if.
- Η εντολή while.

6η Εβδομάδα Συναντήσεων: Προγραμματισμός Συναρτήσεων / Ανάθεση Εργασιών

Ντζούφρας, Ι. και Καρλής, Δ., Κεφ. 7.

- Προγραμματισμός συναρτήσεων από το χρήστη (user or self-written functions).

7η Εβδομάδα Συναντήσεων: Βασικές Εντολές Ανάλυσης Δεδομένων I

Ντζούφρας, Ι. και Καρλής, Δ., Κεφ. 8.

- Έλεγχος 2 πληθυσμιακών μέσων όρων.
- Έλεγχος 3 ή περισσότερων πληθυσμιακών μέσων όρων.
- Συντελεστής συσχέτισης Pearson και Spearman.

8η Εβδομάδα Συναντήσεων: Βασικές Εντολές Ανάλυσης Δεδομένων II

Ντζούφρας, Ι. και Καρλής, Δ., Κεφ. 8.

- Γραμμική παλινδρόμηση.

9η Εβδομάδα Συναντήσεων: Συνάντηση Προόδου Εργασιών

10η Εβδομάδα Συναντήσεων: Συνάντηση Προόδου Εργασιών

11η Εβδομάδα Συναντήσεων: Συνάντηση Προόδου Εργασιών

12η Εβδομάδα Συναντήσεων: Συνάντηση Προόδου Εργασιών

13η Εβδομάδα Συναντήσεων: Παρουσίαση Εργασιών

Σκοπός Μαθήματος

Ο σκοπός του σεμιναρίου είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές την λογική που διέπει την υποδειγματοποίηση ενός οικονομικού προβλήματος. Η έμφαση θα δοθεί σε υποδείγματα τα οποία α) εστιάζονται στην καινοτομία, β) έχουν χρησιμοποιηθεί ευρύτατα, γ) έχουν πρωτοτυπία στην μεθοδολογία, δ) έχουν καινοτόμα και μη αναμενόμενα αποτελέσματα, και πάνω από όλα ε) έχουν οδηγήσει σε άλλα θεωρητικά υποδείγματα με τα αυτά χαρακτηριστικά.

Τα υποδείγματα αυτά θα αναλυθούν σε βάθος και θα εξηγηθεί: 1) το πρόβλημα που αναλύει κάθε υπόδειγμα και τα υποδείγματα πάνω στα οποία χτίζει, 2) η μέθοδος που χρησιμοποιεί, 3) γιατί η μέθοδος είναι καινοτόμος, 4) γιατί επιλέχθηκε η συγκεκριμένη μέθοδος, τι την κάνει καλύτερη από άλλες, 5) τα αποτελέσματα και σε τι διαφέρουν και τι προσθέτουν στην βιβλιογραφία. Κατόπιν τούτων θα δοθούν στους φοιτητές υποδείγματα τα οποία χτίζουν πάνω στην γενική λογική εκάστου υποδείγματος και οι φοιτητές θα προσπαθήσουν να κάνουν συγκριτική ανάλυση.

Το σεμινάριο απευθύνεται σε φοιτητές 3του-4του έτους που θέλουν να εμβαθύνουν στην κατανόηση της οικονομικής θεωρίας ή έχουν με σκοπό να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε Μεταπτυχιακό και Διδακτορικό επίπεδο. Το σεμινάριο δεν θέτει προαπαιτούμενα, αλλά ο φοιτητής χρειάζεται να έχει μια πολύ καλή κατανόηση της βιομηχανικής οργάνωσης, της θεωρίας παιγνίων, καθώς και στιβαρό μαθηματικό υπόβαθρο.

Διδάσκοντες

Παναγόπουλος Ανδρέας

Τρόπος αξιολόγησης

Ομαδικές ή ατομικές παρουσιάσεις στις οποίες οι φοιτητές θα πρέπει να αναλύσουν ένα οικονομικό υπόδειγμα το οποίο θα τους δοθεί και το οποίο αποτελεί τρόπον-τινά συνέχεια ενός από τα υποδείγματα που θα έχουν διδαχτεί στο σεμινάριο. Κατά την παρουσίαση τους οι φοιτητές θα πρέπει: α) να εξηγήσουν τι πρόβλημα προσπαθεί να θεραπεύσει το εν λόγω υπόδειγμα και σε τι διαφέρει από το βασικό υπόδειγμα το οποίο έχουν διδαχτεί (30%), β) να αναλύσουν την βασική λογική του υποδείγματος (20%), γ) να εξηγήσουν ποια είναι η βασική διαφορά των δύο υποδειγμάτων (30%), και δ) να εξηγήσουν με ποιο τρόπο έχει υποδειγματοποιηθεί αυτή η βασική διαφορά (20%).

Βασικό εγχειρίδιο

Anton, J. J., and Yao, D. A. (1994). **Expropriation and inventions: Appropriable rents in the absence of property rights**, American Economic Review, 190-209.,

Choi, J. P. (1998). **Patent litigation as an information-transmission mechanism** Patent litigation as an information-transmission mechanism, American Economic Review, 1249-1263.,

Denicolo, V. (1996). **Patent races and optimal patent breadth and length**, The Journal of Industrial Economics, 249-265.,

Gallini, N. T. (1992). **Patent policy and costly imitation.**, The RAND Journal of Economics, 52-63.,

Gilbert, R. and Shapiro, C. (1990). **Optimal patent length and breadth.**, The RAND Journal of Economics, 106-112.,

Green, J. R., and Scotchmer, S. (1995). **On the division of profit in sequential innovation**, The RAND Journal of Economics, 20-33.,

Henry, E., and Ponce, C. J. (2011). **Waiting to imitate: on the dynamic pricing of knowledge**, Journal of Political Economy, 119(5), 959-981.,

Henry, E., and Ruiz-Aliseda, F. (2016). **Keeping secrets: the economics of access deterrence**, American Economic Journal: Microeconomics, 8(3), 95-118.,

Maurer, S. M., and Scotchmer, S. (2002). **The independent invention defence in intellectual property**, Economica, 69(276), 535-547.,

Scotchmer, S. (1991). **Standing on the shoulders of giants: cumulative research and the patent law**, Journal of Economic Perspectives, 5(1), 29-41. ,

<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)</i>	Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
	52	0	90	142

Διαλέξεις

1η Εβδομάδα: Εισαγωγή

- Περιγραφή σεμιναρίου, σκοπού, μεθόδου και αποτελεσμάτων.
- Περιγραφή αξιολογήσεως.

2η-3η Εβδομάδα

- Εισαγωγή στο υπόδειγμα των Gilbert, Richard, and Carl Shapiro. "Optimal patent length

and breadth." The RAND Journal of Economics (1990): 106-112.

- Βιβλιογραφία: Denicolo, V. (1996). Patent races and optimal patent breadth and length. The Journal of Industrial Economics, 249-265.

4η-5η Εβδομάδα

- Εισαγωγή στο υπόδειγμα των Scotchmer, S. (1991). Standing on the shoulders of giants: cumulative research and the patent law. Journal of economic perspectives, 5(1), 29-41.
- Βιβλιογραφία: Green, J. R., & Scotchmer, S. (1995). On the division of profit in sequential innovation. The RAND Journal of Economics, 20-33.

6η-7η Εβδομάδα

- Εισαγωγή στο υπόδειγμα των Gallini, N. T. (1992). Patent policy and costly imitation. The RAND Journal of Economics, 52-63.
- Βιβλιογραφία: Maurer, S. M., & Scotchmer, S. (2002). The independent invention defence in intellectual property. Economica, 69(276), 535-547.

8η-9η Εβδομάδα

- Εισαγωγή στο υπόδειγμα των Anton, J. J., & Yao, D. A. (1994). Expropriation and inventions: Appropriable rents in the absence of property rights. The American Economic Review, 190-209.
- Βιβλιογραφία: Choi, J. P. (1998). Patent litigation as an information-transmission mechanism. American Economic Review, 1249-1263.

10η-11η Εβδομάδα

- Εισαγωγή στο υπόδειγμα των Henry, E., & Ponce, C. J. (2011). Waiting to imitate: on the dynamic pricing of knowledge. Journal of Political Economy, 119(5), 959-981.
- Βιβλιογραφία: Henry, E., & Ruiz-Aliseda, F. (2016). Keeping secrets: the economics of access deterrence. American Economic Journal: Microeconomics, 8(3), 95-118.

12η-13η Εβδομάδα: Παρουσιάσεις Εργασιών

Σκοπός Μαθήματος

Η οικονομική ιστορία συνιστά μια ορισμένη μέθοδο ανάλυσης του ιστορικού παρελθόντος, με πρόταγμα στις οικονομικές και κοινωνικές διεργασίες της ιστορικής εξέλιξης. Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εκπαίδευση του φοιτητή στο αντικείμενο της νεώτερης ευρωπαϊκής οικονομικής ιστορίας της περιόδου μεταξύ 18ου και 20ου αι. Η θεματολογία, η οποία τίθεται υπόψη των φοιτητών στην έναρξη του εξαμήνου, διαφοροποιείται κάθε φορά, λαμβάνοντας υπόψη σύγχρονες ερευνητικές προτεραιότητες, ποικιλία προσεγγίσεων, καίρια ζητήματα που κυριαρχούν στη δημόσια συζήτηση. Οι εργασίες οι οποίες ανατίθενται στους φοιτητές συγκροτούν από κοινού μια ορισμένη θεματική ενότητα, κατά συνέπεια προκύπτει μία πολύπλευρη προσέγγιση μιας ορισμένης χρονικής περιόδου, ενός φαινομένου, ή ενός σημαντικού γεγονότος.

Στόχος του σεμιναρίου είναι να φέρει σε επαφή τον φοιτητή με την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία αξιοποιώντας την έντυπη και ηλεκτρονική βιβλιοθήκη. Επίσης να διοχετεύσει στον φοιτητή μεθόδους μελέτης πηγών της ιστορίας, μέσα από την προσέγγιση αρχείων και πρωτογενών τεκμηρίων. Να εξοικειωθεί με τις μεθόδους της έρευνας και τους κανόνες συγγραφής πρωτότυπων εργασιών, απαραίτητο στοιχείο στις περαιτέρω σπουδές σε ανώτερο επίπεδο. Να αναπτύξει κριτικό τρόπο μελέτης των ιστορικών έργων και σκέψης.

Το Σεμινάριο διεξάγεται σε δεκατρείς (13) εβδομάδες συναντήσεων. Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων παρέχονται οι γενικές κατευθύνσεις/οδηγίες από τον καθηγητή σε ότι αφορά τη βιβλιογραφία, τη μέθοδο έρευνας και τον τρόπο συγγραφής των εργασιών. Αρχικά ο καθηγητής προσφέρει διαλέξεις σχετικές με το αντικείμενο του σεμιναρίου, ώστε ο φοιτητής να μπορεί να κατανοήσει τα ιστορικά δεδομένα της θεματικής ενότητας. Μετά την ανάθεση των ξεχωριστών εργασιών στους φοιτητές, παρακολουθείται σε ατομική βάση η πρόοδος του κάθε φοιτητή και στη συνέχεια ορίζεται ο χρόνος της προφορικής παρουσίασης των εργασιών από τους φοιτητές. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική και ο φοιτητής οφείλει να συμμετέχει ενεργά στη συζήτηση με ερωτήσεις, παρατηρήσεις και σχόλια. Το σεμινάριο θεωρείται επιτυχημένο όταν εμπεδώνεται η συλλογικότητα και η συνεχής συνεργασία των φοιτητών.

Ενδεικτικά Θέματα Εργασιών:

1. Οικονομικές κρίσεις.

- Hobsbawm, E. J., Η εποχή των άκρων: ο σύντομος εικοστός αιώνας, 1914-1991, Θεμέλιο, Αθήνα 1995.
- Hobsbawm, E. J., Συναρπαστικά χρόνια. Μια ζωή στον 20ο αιώνα, Θεμέλιο, Αθήνα 2003.
- Mazower, Mark., Σκοτεινή ήπειρος. Ο Ευρωπαϊκός εικοστός αιώνας, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2001.
- Richards, D., Ιστορία της σύγχρονης Ευρώπης. Από τη γαλλική επανάσταση ως το τέλος του 20ού αιώνα, Παπαδήμας, Αθήνα 2001.
- Berger, H., "Economic Crises and the European Revolutions of 1848", The Journal of Economic History, 61, vol. 2, Ιούνιος 2001, σ. 293-326.
- Evans, D.M., The commercial crisis 1847-1848, Νέα Υόρκη 1970.
- Hobsbawm, E.J., Η εποχή των επαναστάσεων, Μορφωτικό Ίδρυμα ΕΤΕ, Αθήνα 2002.
- Jones, D., Chartism and the Chartists, Allen Lane, Λονδίνο 1975.
- Pickering, P.A., The People's Bread. A History of the Anti-Corn Law League, Λονδίνο 2000.

3. Οικονομική κρίση του 1848.

- Berger, H., "Economic Crises and the European Revolutions of 1848", The Journal of Economic History, 61, vol. 2, Ιούνιος 2001, σ. 293-326.
- Evans, D.M., The commercial crisis 1847-1848, Νέα Υόρκη 1970.
- Hobsbawm, E.J., Η εποχή του κεφαλαίου, Μορφωτικό Ίδρυμα ΕΤΕ, Αθήνα 2003.

- Ward-Perkins, C.N., “The Commercial Crises of 1847”, Oxford Economic Papers, 2, vol. 1, Ιανουάριος 1950, σ. 75-94.
- 4. Η οικονομική κρίση του 1848 στην Ελλάδα / Η ΕΤΕ μπροστά στη χρεοκοπία.
- Hobsbawm, E.J., Η εποχή των επαναστάσεων, Μορφωτικό Ίδρυμα ΕΤΕ, Αθήνα 2002.
- Καρδάσης, Β., Σύρος, σταυροδρόμι της Ανατολικής Μεσογείου (1832-1857), Μορφωτικό Ίδρυμα ΕΤΕ, Αθήνα 1987.
- Κασαπίδης, Π., Οικονομική κρίση του 1848, Διπλωματική εργασία, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο 2005.
- Σακελλαρόπουλος, Θ., Οι κρίσεις στην Ελλάδα, 1830-1857, εκδ. Κριτική, Αθήνα χ.χ.
- 5. Η κρίση στη Γερμανία και η άνοδος του Ναζισμού.
- Bennett, E. W., Germany and the diplomacy of the financial crisis, 1931, Harvard University Press, Κέμπριτζ 1971.
- Bessel, R., Germany after the First World War, Clarendon Press, Οξφόρδη 1995.
- Craid, G. A., Germany, 1866-1945, Oxford University Press, Οξφόρδη 1994.
- Geary, D., Hitler and Nazism, Λονδίνο/Νέα Υόρκη, Routledge 1993.
- Germany. A new social and economic history, (συλλογικό), Arnold, Λονδίνο 1996-2003.
- Hiden, J., Germany and Europe, 1919-1939, Longman, Νέα Υόρκη 1977.
- Kershaw, I., Χίτλερ, 1889-1936 : Υβρις, Scripta, Αθήνα 2000.
- Lee, S. J., Hitler and Nazi Germany, Routledge, Λονδίνο/Νέα Υόρκη 1998.
- 6. Η κρίση του 1929 στη Wall Street.
- Galbraith, J. K., Το μεγάλο κραχ του 1929, Νέα Σύνορα, Αθήνα 2000.
- Galbraith, J. K., A history of economics: the past as the present, H. Hamilton, Λονδίνο 1987.
- Galbraith, J. K., Το νέον βιομηχανικών κράτος, Αθήναι : Παπαζήσης, 1969.
- Gustin, Lawrence R., Billy Durant, Creator of General Motors. New York: Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1973.
- Kindleberger, Ch., The World in Depression, 1929-1939. Berkeley: University of California Press, 1986.
- Klein, Maury., Rainbow's End: The Crash of 1929. New York: Oxford University Press, 2001.
- Klingaman, W., 1929: The Year of the Great Crash. New York: Harper \& Row, 1989.
- Knapp, P., The Berengaria Exchange. New York: Dial Press, 1972.
- Patterson, R.T., The Great Boom and Panic, 1921-1929. Chicago: Henry Regnery Co., 1965.
- Shachtman, T., The Day America Crashed. New York: Putnam, 1979.
- Sobel, R., The Great Bull Market: Wall Street in the 1920s. New York: Norton, 1968.
- Sparling, E., The Mystery Men of Wall Street: the Power Behind the Market. New York: Greenberg, 1930.
- Gordon, Th. and Morgan-Witts, M., The Day the Bubble Burst: A Social History of the Wall Street Crash of 1929. New York: Doubleday: 1979.
- 7. Ρούσβελτ και New Deal: Τα διασωστικά μέσα.
- Bermingham, P., The New Deal in the Southwest, Arizona and New Mexico, University of Arizona Museum of Art, [Tucson, Arizona] [1980].
- Hodges, J.A., New deal labor policy and the southern cotton textile industry, 1933-1941, University of Tennessee Press, Knoxville 1986.
- Leader, L.J., Los Angeles and the Great Depression, Garland, Νέα Υόρκη 1991.
- Louchheim, K., (επιμέλεια), The Making of the New Deal: the insiders speak, Harvard University Press, Κέμπριτζ 1983.

8. John Maynard Keynes: Ο θεράπων ιατρός.
- Keynes, J.M., The Economic Consequences of the Peace, Λονδίνο 1919.
 - Harrod, R.F., The Life of John Maynard Keynes, Macmillan, Λονδίνο 1951.
 - Skidelsky, R., John Maynard Keynes: 1883-1946: Economist, Philosopher, Statesman, 2005.
 - Skidelsky, R., John Maynard Keynes: The Economist as Savior, 1920-1937, 1995.
9. Η κρίση του 1929 στον κινηματογράφο.
- **The Crash of 1929**, φιλμ αμερικανικής παραγωγής, 2004.
 - Βαλούκος, Σ., Λεξικό σκηνοθετών του παγκόσμιου κινηματογράφου, Αιγόκερως, Αθήνα 1996.
 - Βασιλειάδης, Γ., Σεργκέι Μιχαήλοβιτς Αϊζενστάιν, Αιγόκερως, Αθήνα 2003.
 - Epstein, J., [κ.α.], Κινηματογράφος: από το Ρομαντισμό στο Σουρεαλισμό κι ως την Επανάσταση, Καθρέφτης, Αθήνα [χ.χ.].
 - Ferro, M., Κινηματογράφος και ιστορία, Μεταίχμιο, Αθήνα 2002.
 - Marx, A. Life With Groucho. Fort Lee, New Jersey: Barricade Books, 1992.
 - Shindler, C., Hollywood in Crisis: Cinema and American Society 1929-1939, Νέα Υόρκη 1997.
 - Σολδάτος, Γ., Σουρρεαλισμός-ντανταϊσμός και κινηματογράφος, Αιγόκερως, Αθήνα 1992.
 - Bordwell, D., The cinema of Eisenstein, Harvard University Press, Κέμπριτζ 1993.
10. Θεωρίες περί κρίσεων.
- Μαρξ, Κεφάλαιο, τομ. ΙΙΙ, κεφ. 13, 14.
 - Sweezy, P., Η θεωρία της καπιταλιστικής ανάπτυξης, κεφ. 8, 9, 10.
 - Clark, S., Η Μαρξιστική θεωρία της Υπερσυσσώρευσης και της Κρίσης, Ουτοπία, τχ. 5, Ιαν-Φεβ 1993.
-

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

<http://www.soc.uoc.gr/moodle/course/index.php?categoryid=7>

Απαιτούμενες γνώσεις

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλογή του φοιτητή είναι ο συνολικός προσανατολισμός του στα μαθήματα του άτυπου τομέα της Πολιτικής Οικονομίας. Η έφεση στην οργανωμένη μελέτη, η επιμέλεια και η συμμόρφωση σε κανόνες, η πειθαρχία στη μέθοδο, η διάθεση για συνεργασία στο πλαίσιο συλλογικών ομάδων. Το συγκεκριμένο σεμινάριο δεν έχει προαπαιτούμενα μαθήματα. Η βασική βιβλιογραφία συμπίπτει με αυτήν του μαθήματος Οικονομική Ανάπτυξη Ι (ΟΙΚ3302). Κατά θεματική ενότητα δίδεται ξεχωριστή βασική και ειδική βιβλιογραφία.

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

- Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εκτελεί τα εξής:
- Να είναι σε θέση να εργαστεί σε οποιοδήποτε θέμα, προσαρμόζοντας τη μεθοδολογία που διδάσκεται και συνεπώς να ανταποκριθεί με επάρκεια στη μελέτη αντίστοιχων θεμάτων.
 - Να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί ξένα και ελληνική βιβλιογραφία και πηγές (αρχεία, εφημερίδες, περιοδικά).
 - Να είναι σε θέση να συγγράφει επιστημονικές εργασίες σε θέματα Ευρωπαϊκής Οικονομικής Ιστορίας.
 - Να είναι σε θέση να παρουσιάζει επιστημονικές εργασίες, και να απαντά σε ερωτήματα

που προκύπτουν κατά την παρουσίαση σε εξειδικευμένο ακροατήριο.
Οι γενικές ικανότητες που θα αποκτήσει ο/η φοιτητής/τρια με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου είναι:

- Εκπόνηση αυτόνομης επιστημονικής εργασίας.
- Προφορική παρουσίαση εργασίας.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Άσκηση κριτικής γνώσης.
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Σύγκριση και αντιπαράθεση διαφορετικών προσεγγίσεων.

Τρόπος αξιολόγησης Στο σεμινάριο αξιολογείται η ερευνητική αναζήτηση, η αναλυτική και συνθετική σκέψη, όσο και η γραπτή και προφορική ικανότητα του φοιτητή. Ειδικότερα αξιολογούνται: η κατανόηση της βιβλιογραφίας, η αναζήτηση περαιτέρω βιβλιογραφίας πλέον της προτεινόμενης. Η ικανότητα ανάλυσης και σύνθεσης. Η αξιοποίηση των βιβλιογραφικών βοηθημάτων στη συγγραφή του τελικού κειμένου. Η δυνατότητα προφορικής υποστήριξης της εργασίας κατά την παρουσίαση. Η συμμετοχή συνολικά στις συζητήσεις στη διάρκεια των συναντήσεων. Η οργάνωση και διάρθρωση της εργασίας σύμφωνα με τις υποδείξεις του καθηγητή. Ο τρόπος εξέτασης συνδυαστικά συνεπάγεται την παρουσίαση της εργασίας στη διάρκεια των συναντήσεων (30% του τελικού βαθμού) και το τελικό κείμενο έκτασης 10.000 λέξεων που υποβάλλεται στον καθηγητή (70% του τελικού βαθμού).

Φροντιστηριακά μαθήματα Δεν υπάρχουν.

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)	Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
	24	0	126	150

Διαλέξεις 1η Εβδομάδα Συναντήσεων: Διαδικαστικά Ζητήματα

- Σύντομη παρουσίαση κεντρικού θέματος και επιμέρους θεματικών ενοτήτων.
- Υποβολή αιτήσεων και επιλογή φοιτητών που θα παρακολουθήσουν το σεμινάριο.

2η Εβδομάδα Συναντήσεων: Εισαγωγή (Α)

- Αναλυτική παρουσίαση κεντρικού θέματος και των επιμέρους θεματικών ενοτήτων.
- Έναρξη διαδικασίας επιλογής θέματος εργασίας από τους φοιτητές.

3η Εβδομάδα Συναντήσεων: Εισαγωγή (Β)

- Αναλυτική παρουσίαση των επιμέρους θεματικών ενοτήτων.
- Οριστικοποίηση επιλογής θέματος εργασίας από τους φοιτητές.

4η Εβδομάδα Συναντήσεων: Εισαγωγή (Γ)

- Αναλυτική παρουσίαση των επιμέρους θεματικών ενοτήτων.

5η Εβδομάδα Συναντήσεων: Εισαγωγή (Δ)

- Μεθοδολογία συγγραφής εργασιών, αναζήτηση πηγών και βιβλιογραφίας.

6η Εβδομάδα Συναντήσεων: Συζήτηση

- Συζήτηση σχετικά με τα θέματα και τη διαδικασία εργασίας, παρουσίασης και συγγραφής των εργασιών.

7η-13η Εβδομάδα Συναντήσεων: Παρουσίαση-Συζήτηση Εργασιών

Σκοπός Μαθήματος

Η έννοια της ανάπτυξης αφορά δραστηριότητες ή διαδικασίες που επιφέρουν θετικές αλλαγές όσον αφορά την αύξηση, τη βελτίωση και την πρόοδο σε τρεις βασικούς πυλώνες: την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον. Ο απώτερος στόχος της ανάπτυξης είναι η ευημερία, όπως προσδιορίζεται από την άνοδο του επιπέδου και της ποιότητας της ζωής του ανθρώπου. Στο σύγχρονο κοινωνικό-οικονομικό περιβάλλον, η ανάπτυξη επιδιώκεται συχνά μέσα από ουσιαστικές συνεργασίες μεταξύ διαφόρων οργανισμών, επιχειρήσεων και άλλων μερών με σκοπό την επίτευξη προόδου σε κοινούς στόχους βιώσιμης ανάπτυξης. Ο τουρισμός είναι μία από τις βασικότερες μορφές κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας τόσο στην Ελλάδα όσο και παγκοσμίως. Οι τουριστικοί προορισμοί, στους οποίους αναπτύσσεται η τουριστική δραστηριότητα, αποτελούν ένα έντονα πολυσύνθετο περιβάλλον και επομένως ένα εξαιρετο πλαίσιο για την εφαρμογή θεωριών και την εξέταση πρακτικών ανάπτυξης. Η ανάπτυξη τουριστικών προορισμών εμπλέκει πληθώρα ενδιαφερόμενων μερών (stakeholders) είτε άμεσα (π.χ. αεροπορικές εταιρείες, αεροδρόμια, ξενοδοχεία, αξιοθέατα, κ.α.) είτε έμμεσα (π.χ. τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες, μονάδες παραγωγής τροφίμων, νοσοκομεία, δημόσιοι φορείς, κ.α.). Σκοπός του σεμιναριακού μαθήματος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τις βασικές αρχές και τους μηχανισμούς της ανάπτυξης, καθώς και την εφαρμογή τους στο πλαίσιο της ανάπτυξης τουριστικών προορισμών. Η δομή του μαθήματος αποτελείται από τέσσερα μέρη. Αρχικά, θα γίνει μια εισαγωγή στο μάθημα Ανάπτυξη Τουριστικών Προορισμών και στην ομαδική εργασία συμβουλευτικού έργου (consultancy project). Έπειτα, το μάθημα θα επικεντρωθεί στη μελέτη της ευρύτερης έννοιας της ανάπτυξης, των κύριων προσεγγίσεων και θεωριών που την εξετάζουν, τη φύση και τις διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης, το σχετικό ρυθμιστικό περιβάλλον, τις συνεργασίες μεταξύ διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών, και την αξιολόγηση βιώσιμων αναπτυξιακών πρακτικών. Στη συνέχεια, θα εξεταστούν και θα εφαρμοστούν οι παραπάνω έννοιες στο πλαίσιο τουριστικών προορισμών. Θα εξεταστούν παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης από την Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό. Ειδικότερα, αφού παρουσιαστούν τα χαρακτηριστικά και οι δομές της βιομηχανίας του τουρισμού, έμφαση θα δοθεί στις σχέσεις εφοδιαστικής αλυσίδας και άλλων ενδιαφερόμενων μερών ενός τουριστικού προορισμού που συνδημιουργούν και παρέχουν τουριστικά προϊόντα και υπηρεσίες (τουριστικές εμπειρίες). Θα μελετηθεί ο ρόλος και η εφαρμογή της πολιτικής, του στρατηγικού σχεδιασμού, της διοίκησης και διακυβέρνησης τουριστικού προορισμού (destination management and governance), καθώς και της αξιολόγησης αναπτυξιακών πρακτικών και προγραμμάτων βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Τέλος, η διδασκαλία του μαθήματος θα επικεντρωθεί στην υποστήριξη της ομαδικής εργασίας συμβουλευτικού έργου. Αυτό θα περιλαμβάνει συζήτηση, παρακολούθηση και έλεγχο της προόδου των εργασιών, καθώς και ανατροφοδότηση στις ιδέες των φοιτητών και σε πρόχειρα εργασιών. Οι πρώτες 8 εβδομάδες επικεντρώνονται στην κατανόηση της έννοιας της ανάπτυξης, καθώς και στην ανάλυση και εφαρμογή της θεωρίας της ανάπτυξης τουριστικών προορισμών (εβδομάδες 1-8). Οι επόμενες 5 εβδομάδες επικεντρώνονται στην υποστήριξη της ομαδικής εργασίας συμβουλευτικού έργου (εβδομάδες 9-13).

Διδάσκοντες

Σπυριάδης Αθανάσιος

Απαιτούμενες γνώσεις

Το μάθημα αυτό δεν προϋποθέτει παρακολούθηση συγκεκριμένων άλλων μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών. Όμως, απαραίτητη προϋπόθεση για τον φοιτητή είναι η έφεση στην οργανωμένη μελέτη, η επιμέλεια και η διάθεση για συστηματική και μεθοδική συνεργασία στο πλαίσιο ομάδας. Το πνεύμα συνεργασίας και η κατά το δυνατόν επαγγελματική προσέγγιση είναι απαραίτητα για την επιτυχή ολοκλήρωση της αξιολόγησης του μαθήματος, η οποία έχει τη μορφή ομαδικής εργασίας συμβουλευτικού έργου (consultancy project).

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να κατέχουν τις ακόλουθες γνώσεις και ικανότητες:

1. Περιγραφή των διαφόρων προσεγγίσεων και θεωριών ανάπτυξης.
2. Διερεύνηση της φύσης και του ρυθμιστικού περιβάλλοντος της βιώσιμης ανάπτυξης.
3. Χρήση εργαλείων αξιολόγησης βιώσιμων αναπτυξιακών σχεδίων και πρακτικών.
4. Ανάλυση σχέσεων εφοδιαστικής αλυσίδας τουριστικού προορισμού για τη δημιουργία τουριστικών εμπειριών.
5. Εξέταση του ρόλου και της εφαρμογής της διοίκησης τουριστικού προορισμού και της διακυβέρνησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη προορισμών.
6. Αξιολόγηση αναπτυξιακών πρακτικών και προγραμμάτων τουριστικής ανάπτυξης.
7. Χρήση ερευνητικών μεθοδολογιών (π.χ. ανασκόπηση βιβλιογραφίας).
8. Άσκηση κριτικής σκέψης και γνώσης.
9. Συγγραφή επιστημονικών εργασιών.
10. Εκπόνηση ομαδικής εργασίας συμβουλευτικού έργου (consultancy project).

Τρόπος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση στο σεμιναριακό μάθημα της Ανάπτυξης Τουριστικών Προορισμών πραγματοποιείται μέσω ομαδικής εργασίας συμβουλευτικού έργου (consultancy project). Το θέμα και ο σκοπός του συμβουλευτικού έργου θα είναι σχετικά με το θεωρητικό πεδίο της ανάπτυξης τουριστικών προορισμών και θα αναπτυχθεί σε συνεργασία με φορείς τουριστικής ανάπτυξης της Κρήτης, της Ελλάδας ή του εξωτερικού ως πελάτες (consultancy clients). Οι φοιτητές θα εργαστούν σε ομάδες, ιδανικά 3-4 ατόμων, όπου ως σύμβουλοι (consultants) θα έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις θεωρητικές τους γνώσεις σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη σε μια «πραγματική» περίπτωση τουριστικού προορισμού. Σε αυτό το σεμιναριακό μάθημα αξιολογείται η κατανόηση βιβλιογραφίας, η αναζήτηση περαιτέρω βιβλιογραφίας πλέον της προτεινόμενης, η ικανότητα κριτικής σκέψης, ανάλυσης και σύνθεσης, η αξιοποίηση των βιβλιογραφικών πηγών και δεδομένων στη συγγραφή του κειμένου, η χρήση παραπομπών στο κείμενο, καθώς και η οργάνωση και διάρθρωση της εργασίας σύμφωνα με τις υποδείξεις του καθηγητή. Επίσης, λαμβάνεται υπόψη η συμμετοχή στις ομάδες εργασίας και συνολικά στις συζητήσεις στη διάρκεια των εβδομαδιαίων συναντήσεων. Περισσότερες λεπτομέρειες και υποστήριξη των ομαδικών εργασιών θα δοθούν κατά τη διάρκεια των διαλέξεων και των φροντιστηριακών μαθημάτων.

Φροντιστηριακά μαθήματα

Το μάθημα θα περιλαμβάνει έως και δεκατρία (13) φροντιστηριακά μαθήματα, τα οποία θα στοχεύουν (α) στην υποστήριξη της κατανόησης και της εφαρμογής της θεωρίας της ανάπτυξης τουριστικών προορισμών από τους φοιτητές, (β) στην υποστήριξη της ομαδικής εργασίας συμβουλευτικού έργου.

Βασικό εγχειρίδιο

Brunel, S. (2007). **Η Βιώσιμη Ανάπτυξη**, Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη, Αθήνα.

Hopper, P. (2018). **Understanding Development, 2nd ed.**, Polity Press, Cambridge.

Fletcher, J., Fyall, A., Gilbert, D., & Wanhill, S. (2019). **Αρχές και Πρακτικές, 6η έκδοση**, Εκδόσεις Broken Hill, Λευκωσία.

Morrison, A.M. (2019). **Marketing and Managing Tourism Destinations, 2nd ed.**, Routledge, London.

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
39	13	110	162

Διαλέξεις

1η Εβδομάδα:

- Εισαγωγή στο σεμιναριακό μάθημα Ανάπτυξη Τουριστικών Προορισμών.
 - Εισαγωγή στην ομαδική εργασία συμβουλευτικού έργου (consultancy project).
-

2η Εβδομάδα:

- Εισαγωγή στην έννοια της ανάπτυξης.
 - Προσεγγίσεις και θεωρίες ανάπτυξης.
 - Η πολιτική της ανάπτυξης.
 - Σχεδιασμός αναπτυξιακών έργων.
-

3η Εβδομάδα:

- Η φύση και οι διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης.
 - Ρυθμιστικό περιβάλλον και διεθνής πολιτική για βιώσιμη ανάπτυξη.
-

4η Εβδομάδα:

- Συνεργασίες ως μέσο εφαρμογής βιώσιμης ανάπτυξης.
 - Αξιολόγηση βιώσιμων αναπτυξιακών πρακτικών.
-

5η Εβδομάδα:

- Η έννοια του τουριστικού προορισμού.
 - Χαρακτηριστικά και δομές της βιομηχανίας του τουρισμού.
 - Συστήματα εφοδιαστικής αλυσίδας τουριστικού προορισμού για τη συνδημιουργία αξιών (τουριστικών προϊόντων / υπηρεσιών / εμπειριών).
-

6η Εβδομάδα:

- Στρατηγικός σχεδιασμός τουριστικών προορισμών.
 - Εργαλεία στρατηγικού σχεδιασμού για την ανάπτυξη τουριστικών προορισμών.
-

7η Εβδομάδα:

- Διοίκηση και διακυβέρνηση τουριστικών προορισμών.
 - Μάρκετινγκ – μια βασική λειτουργία διοίκησης των τουριστικών προορισμών.
-

8η Εβδομάδα:

- Βιώσιμη ανάπτυξη και τουριστικοί προορισμοί.
 - Ηγεσία και ενεργοποίηση δράσεων βιώσιμης ανάπτυξης τουριστικών προορισμών.
 - Αξιολόγηση προγραμμάτων ανάπτυξης τουριστικών προορισμών.
-

9η Εβδομάδα:

- Βασικά θεωρητικά σημεία και σύνδεση με την εργασία.
 - Καθορισμός των ομάδων της ομαδικής εργασίας συμβουλευτικού έργου.
 - Οδηγίες δομής και συγγραφής της γραπτής εργασίας.
 - Οδηγίες αναζήτησης και χρήσης βιβλιογραφικών αναφορών.
 - Μεθοδολογίες και εργαλεία συλλογής, διαχείρισης και ανάλυσης δεδομένων.
 - Ενημέρωση για το ζήτημα λογοκλοπής.
-

10η Εβδομάδα:

- Υποστήριξη ομαδικής εργασίας συμβουλευτικού έργου.
 - Συζήτηση, παρακολούθηση και έλεγχος της προόδου των εργασιών.
-

11η Εβδομάδα:

- Παρουσίαση προόδου από τους φοιτητές.
 - Συζήτηση, παρακολούθηση και έλεγχος της προόδου των εργασιών.
-

12η Εβδομάδα:

- Παρουσίαση προόδου από τους φοιτητές.
 - Ανατροφοδότηση στις ιδέες των φοιτητών και σε πρόχειρα εργασιών.
-

13η Εβδομάδα:

- Παρουσίαση προόδου από τους φοιτητές.
 - Ανατροφοδότηση στις ιδέες των φοιτητών και σε πρόχειρα εργασιών.
 - Συζήτηση για τη σύνθεση αποτελεσμάτων και τη σύνταξη τελικού κειμένου.
-

Σκοπός Μαθήματος

Σκοπός του σεμιναριακού μαθήματος είναι η εισαγωγή και εξοικίωση των φοιτητών με τη συμβουλευτική επιχειρήσεων στον τουριστικό τομέα. Σε συνεργασία με επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό κλάδο στην Ελλάδα, στο πρώτο στάδιο γίνεται η παρουσίαση του σκοπού και των στόχων της έρευνας, τα οποία θα πρέπει να απαντηθούν με τη χρήση δευτερογενών αλλά και πρωτογενών δεδομένων. Μετά τη μελέτη της πρόσφατης σχετικής βιβλιογραφίας, γίνεται σχεδιασμός του ερευνητικού εργαλείου με τη χρήση του οποίου θα πραγματοποιηθεί η συλλογή των δεδομένων. Μέσω κατάλληλων τεχνικών ανάλυσης των αποτελεσμάτων, οι φοιτητές καταλήγουν σε συγκεκριμένες προτάσεις/συμπεράσματα τα οποία και παρουσιάζουν προφορικά. Η παρακολούθηση των συναντήσεων είναι **υποχρεωτική** για τους φοιτητές του σεμιναρίου.

Απαιτούμενες γνώσεις

Το μάθημα αυτό δεν απαιτεί γνώσεις από κάποια άλλα μαθήματα του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών. Χρήσιμο θα ήταν να έχουν παρακολουθήσει οι φοιτητές κάποια από τα μαθήματα: Βασικές Αρχές Μάρκετινγκ, Οικονομικά Τουρισμού, Μάρκετινγκ με έμφαση στον Τουρισμό.

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να εκτελεί τα εξής:

- Γνωρίζει τις βασικές αρχές και έννοιες της μεθοδολογίας έρευνας.
 - Κατανοεί τα απαραίτητα στάδια και διαδικασίες ενός ερευνητικού προβλήματος.
 - Ερευνεί οποιοδήποτε θέμα στον τουρισμό, προσαρμόζοντας τη μεθοδολογία.
 - Χρησιμοποιεί βιβλιογραφία και πηγές και τις αναφέρει σωστά.
 - Επιλέγει τα κατάλληλα ερευνητικά εργαλεία και σχεδιάζει μικρής κλίμακας έρευνες αγοράς.
 - Παρουσιάζει επιστημονικές εργασίες και απαντά σε ερωτήματα.
- Οι γενικές ικανότητες που θα αποκτήσει ο/η φοιτητής/τρια με την ολοκλήρωση του μαθήματος είναι:
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση των απαραίτητων δεξιοτήτων/τεχνολογιών.
 - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
 - Προφορική παρουσίαση.
 - Ομαδική εργασία.
 - Λήψη αποφάσεων.
-

Τρόπος αξιολόγησης

Η βαθμολόγηση του μαθήματος βασίζεται συνδυαστικά σε μια ομαδική προφορική παρουσίαση (70% του τελικού βαθμού) και μια ατομική γραπτή εργασία (30% του τελικού βαθμού). Η ομαδική προφορική παρουσίαση θα γίνει στις δύο τελευταίες εβδομάδες των μαθημάτων (Συνάντηση 12 και 13), ενώ η ατομική γραπτή εργασία πρέπει να παραδοθεί σε επιλεγμένη μέρα της εξεταστικής περιόδου του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών.

Βασικό εγχειρίδιο

Στυλίδης, Δ. (2023). Σημειώσεις διδάσκοντα, Ρέθυμνο.

Φόρτος εργασίας
εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
45	0	117	162

Διαλέξεις

1η Συνάντηση: Εισαγωγή

- Παρουσίαση του θέματος, του σκοπού και των στόχων της εργασίας.
- Ενημέρωση σχετικά με τις απαιτήσεις και προϋποθέσεις συμμετοχής.
- Εκδήλωση ενδιαφέροντος (αίτηση συμμετοχής) από την πλευρά των φοιτητών.

2η Συνάντηση: Βασικές Έννοιες Μάρκετινγκ I

- Στρατηγικός σχεδιασμός και ανάλυση του περιβάλλοντος μάρκετινγκ.
- Τα βήματα ενός στρατηγικού σχεδίου.

3η Συνάντηση: Βασικές Έννοιες Μάρκετινγκ II

- Κατανόηση του καταναλωτή - Πελατοκεντρική στρατηγική μάρκετινγκ.
- Κατανόηση αγοραστικής συμπεριφοράς.
- Τμηματοποίηση της αγοράς - Στόχευση – Τοποθέτηση.
- Προβολή, διαφήμιση και δημόσιες σχέσεις.

4η-6η Συνάντηση: Έρευνα αγοράς στον τουρισμό

- Σκοπός και στόχοι έρευνας.
- Δείγμα και δειγματοληψία.
- Εργαλεία έρευνας.
- Επιλογή και δημιουργία του ερευνητικού εργαλείου.

7η-8η Συνάντηση: Συλλογή πρωτογενών δεδομένων

- Συλλογή πρωτογενών δεδομένων από το δείγμα-στόχο ανάλογα με τις απαιτήσεις του κάθε θέματος. Η συλλογή θα γίνεται εκτός του ιδρύματος και σε προ-συμφωνημένο χώρο.

9η Συνάντηση: Ανάλυση πρωτογενών δεδομένων

- Ανάλυση των συλλεχθέντων πρωτογενών δεδομένων ανάλογα με τις απαιτήσεις του κάθε

θέματος. Η συνάντηση θα διεξαχθεί στο Εργαστήριο Η/Υ της Σχολής, ανάλογα τη διαθεσιμότητα.

10η-11η Συνάντηση: Πρόοδος Εργασιών

- Έλεγχος αποτελεσμάτων.
 - Οδηγίες για την προφορική παρουσίαση.
-

12η-13η Συνάντηση: Παρουσιάσεις

- Παρουσίαση εργασιών (με powerpoint ή αντίστοιχο λογισμικό).
 - Συζήτηση και σχόλια επί των παρουσιάσεων.
-

